

ELAN

naša SMUČINA

LETNIK 17

ŠTEVILKA 11

15. DECEMBER 1978

Izreden dosežek

Trgovina Elan Brnca v Avstriji odprta

2. XII. 1978

Proizvodnja v novi tovarni bo predvidoma stekla v začetku naslednjega leta.

19. decembra 1978 bo ELAN v Brnici počastil s svojim obiskom Ingemar STENMARK

Župan Finkensteina v razgovoru s tov. Vojskom ob otvoritvi

Skoraj neverjetno je če pomislimo, da se je gradnja Elanovega objekta v Brnici pričela šele 26. 6. 1978 in da je v tako kratkem času zrastle povsem nova tovarna s trgovino, ki je sestavni del tega kompleksa. Trgovina je bila ob kratki, neoficielni slovesnosti odprta v planiranem roku 2. 12. 1978. Če to gledamo z našimi očmi, se nam vse to zdi neverjetno. Vendar je res. Če samo pomislimo, koliko časa že pripravljamo in gradimo našo trgovino v Beogradu, pa še vedno ni odprta. Vendar tu se je delalo drugače. Nihče od izvajalcev ni štedil delovnega časa, nihče od našega personala ni poznal 8 urnega delavnika. Delali so praktično noč in dan in od njih bi se morali marsikaj naučiti.

2. decembra 1978 smo se ob 10. uri zbrali pred našo novo športno trgovino v Brnici. V

tem času je bila napovedana otvoritev. O tem dogodku je zgovorno naznanjal veliki transparent na naši trgovski zgradbi odeti z rebrastim aluminijem. Kljub temu, da so nezaželeni elementi v Avstriji nekaj dni pred tem svarili prebivalstvo, naj bojkotira udeležbo, se je pred trgovino zbrala velika množica ljudi. Tu so bili poleg domačinov tudi naši, Elanovi predstavniki, predstavniki naše RTV, Dela, Gospodarskega vestnika in drugi eminentni gostje, koroški Slovenci. Otvoritev je počastil sam župan, Finkensteina – BEGŠTAJNA, ki se ni bal groženj mračnejših avstrijskih ekstremistov. Tu je bila tudi prisotna avstrijska sedma sila.

Točno ob napovedani uri so se odprla vrata trgovine in

(Nadaljevanje na 2. strani)

Srečno 1979

Trgovina Elan Brnca ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

obiskovalci so množično »vdrli« v naš nov lokal. To je bilo doživetje. Nihče od nas si ni mogel predstavljati tolikšne udeležbe, saj je bila otvoritev neoficielna, brez kakršne koli posebne propagande, razen nekaj kratkih objav v avstrijskem časopisu, ki nam je šlo »zelo na roko«. Vsi naši delavci, ki so neumorno pripravljali lokal, vsi Elanovi zastopniki, vsi smo bili veseli in srečni, da

dovoljni nasmeh našega generalnega je povedal dovolj, da je vse O. K.

Tudi neformalni oficialni del, kratek razgovor z člani vodstva Brnce in Elana ter novinarji, je potekal pristrčno ob kozarčku šampanjca. Tov. Vojsk jim je predstavil celotno akcijo v Brnci in dejal, da so razmere v Avstriji sicer še negotove, vendar so nam do zdaj določeni krogi šli zelo na roko. Upamo, da bo šlo tako

Tiskovna konferenca v trgovini Brnca

Del trgovine v Brnci

je otvoritev dosegla in celo preseгла vsa pričakovanja. Pri tem ni bilo nikakršnih incidentov, vse je potekalo mirno in prijetno. Policija je le pomagala vzdrževati promet. Pred vhomom pa so obiskovalcem v nebeško lepem, vendar mrzlem dnevu postregli s kuhanim vinom, ki so se ga gostje poslužili v velikem številu. Obiskovalci so ogledovali, kupovali in zbirali prospekte, prihajali in odhajali. Bila je taka gneča, da se niti preriniti nisi mogel mednje. Posebno tam, kjer so izpolnjevali tiskovine za žrebanje lepih dobitkov, od smučič do rokavic.

Trgovina v Brnci nudi poleg naših smučič in drugega blaga, še izdelke avstrijskih firm in naših konfekarjev in sicer: iz Topra Celje, Universale Domžale, Elkraja Mozirje, Pletenine Ljubljana, Rašice Gameljne, Almire Radovljica in smučarske čevlje iz Alpine Ziri.

Vse je bilo premišljeno, vse je bilo izredno dobro pripravljeno, vse je steklo dobro. Za-

tudi naprej. Imeli smo srečo z izbiro sodelavcev, ki so se svoje naloge lotili vestno in zelo odgovorno. V Brnci se ne želimo obnašati bahavo, temveč primerno in kvalitetno in nuditi tamkajšnjim ljudem dostojno delo in zaslužek, dasiravno nismo nikakršna socialna ustanova. Zahvalil se je in izrekel priznanje novemu direktorju ELAN - Brnca g. Neslerju, g. Brunbauerju - ARHITEKTU in drugim za zaupanje, veliko in dobro opravljeno delo. G. Brunbauer je v kratkih obrisih seznanil navzoče o poteku gradnje 12. februarja letos je bil prvi začetek razgovorov. Od 28. 4. do 25. 5. je bila pripravljena že gradbena dokumentacija. Na razpise za izvajalce del se je prijaviло veliko interesentov. Sredi julija je bilo vse pripravljeno za rušenje stare zgradbe, bivše mesarije. Bilo je zahtevno. Dnevno je bilo na delu tudi do 100 delavcev iz večih podjetij hkrati. Vmes so nastale celo nepredvidene težave, tako da je bilo zaradi vode

treba ves objekt dvigniti za 70 cm itd. Kljub temu so bila groba gradbena dela končana do roka.

Zdaj se že montirajo stroji in naprave po čisto novem tehnološkem postopku, ki ga je uvedel in ga spremlja naš ing. Jerala. Njegovo ime so v Brnci večkrat spoštljivo omenjali. Tudi fasada še ni gotova. Toda tovarna bo začela z delom kaj kmalu in bo v prvi fazi, do konca leta 1979 zaposlovala blizu 100 delavcev, ki bodo izdelali do 100.000 parov poliuretana smučič, kar je v sedanji primerjavi za 1/3 vseh Elanovih smučič. V nadaljnji fazi, leta 1980 pa že predvidoma 180.000-200.000 parov smučič, kar bo v razmerju celotne razširjene Elanove produkcije ca. 20 % vseh smučič.

Po predstavitvi smo si gostje ogledali novogradnjo v celoti. Treba je reči, da bo to velika in najmodernejše opremljena tovarna. Mnogo strojev in naprav je že montiranih, druge pravkar montirajo. Na obiskovalca ogled napravi imponanten vtis. Vodilni delavci so se že preselili iz Celovške pisarne v nove pisarne v Brnco. Trgovina je odprta, prav tako servisna delavnica. Vsa instalacijska, električna in vodovodna dela so gotova, prav tako skladišče, kurilnica in alarmne naprave proti požaru. Poslednja dela pa bodo naprave za odsesavanje prahu in električni priključki strojev.

G. Nesler, direktor tovarne Elan - Brnca

Odmev na razpis delovnih mest je zelo velik, saj je v tem delu Koroške velika brezposelnost. Prav zato so avstrijske oblasti na tem, da nudijo novim obratom Elana v Avstriji vsestransko pomoč. Vendar moramo v bodoče biti pripravljeni tudi na nepredvidene težave in nasprotovanja, predvsem s strani skrajno ekstremističnih sil. Na vse moramo biti pripravljeni.

Na kraju moram zapisati še to, da so ob slovesu delavci Elana v Brnci izročili pristrčne pozdrave vsem delavcem v Elanu Begunje.

K. S.

Prodajalke v trgovini Brnca

Prodajalci v trgovini Elan - Brnca

Gradnja smučarske hale B 1 – v polnem teku

Prostorska utesnjenost proizvodnje smuči, kot tudi potreba po vpeljavi novih strojev ter posodobitvi samega proizvodnega procesa in preusmeritvi k izdelavi večjega števila kvalitetnejših smuči je narekvalo odločitve o razširitvi proizvodnje smuči. Odločitev je bila sprejeta koncem lanskega leta in pričetkom letošnjega leta so bili prvi razgovori s projektanti o željah, potrebah in možnosti izgradnje novega smučarskega obrata, ki bi bil funkcionalno maksimalno

povezan z obstoječo proizvodnjo smuči. Na osnovi obstoječega programa prostorske širitve Elana je izbrana lokacija za nov obrat na južni strani hale B in vzhodni strani zveznega trakta med smučarijo in kovinskim oddelkom. Koncem aprila so dokončno bile definirane zahteve glede velikosti in izvedbe objekta, nakar je bila sklenjena pogodba s projektantsko organizacijo Splošni projektivni biro Ljubljana za izdelavo gradbenih načrtov in s projektanti

posameznih TOZD v okviru IMP za izdelavo inštalacijskih načrtov. Načrti, potrebni za pridobitev gradbenega dovoljenja, so bili narejeni v sorazmerno kratkem času, tako da smo prvotni rok za celotno dokumentacijo, potrebno za pridobitev gradbenega dovoljenja, to je 15. 7., dosegli. Sorazmerno hitro smo dobili tudi privolitev republiških, požarno varstvene in sanitarne inšpekcije, vendar se je vsled določenih sprememb, ki so nastale tekom poletja, glede politike kreditiranja, močno zavlekel celoten proces za zagotovitev finančnih sredstev.

Da ne bi preveč zamudili smo k realizaciji projekta pristopili v dveh fazah. Prva faza v obliki pripravljanih del, ki naj bi bila predfaza same gradbene aktivnosti. Ta faza je bila izredno obsežna, saj je bilo potrebno prestaviti podaljšek, odnosno nadstrešek pri kovinskem oddelku, z vzhodne na severo-zahodno stran, kar je zahtevalo veliko naporov in dosti sredstev za realizacijo. Ravno tako je bilo potrebno pripraviti teren za gradnjo, saj je bilo treba urediti prvo kanalizacijo in prestaviti električno kabelsko napeljavo, kar je bilo zamudno. Velik problem je bila ureditev odsesovanja iz obstoječe hale B, ker so ventilatorji bili tako razpore-

jeni, da so onemogočali gradbeno dela ob sami hali.

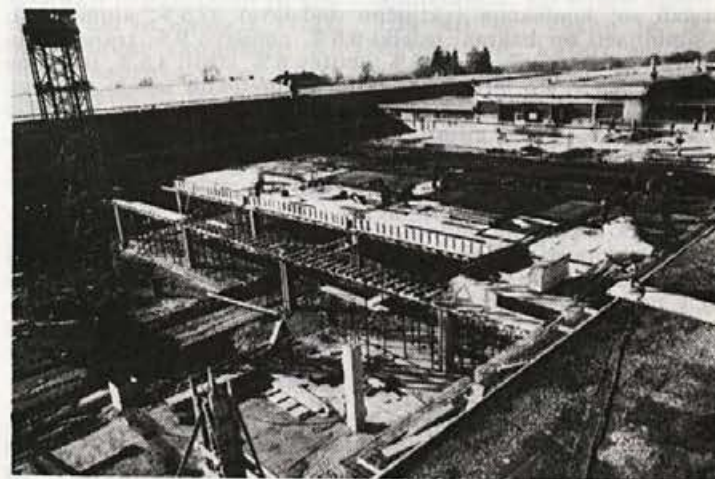
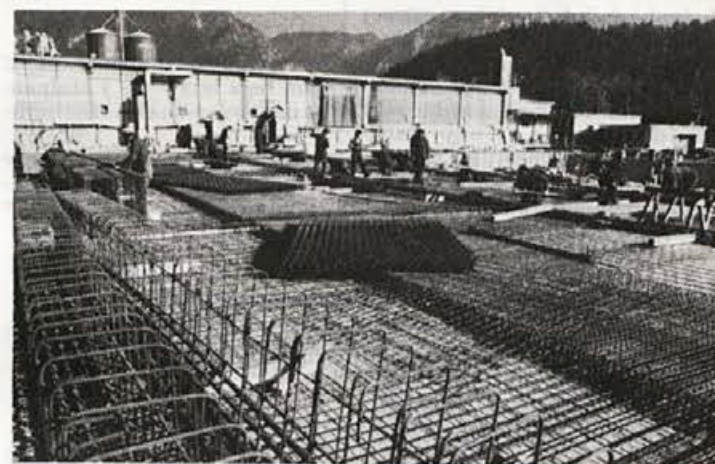
Vsa pripravljana dela so uspešno zaključena, vzporedno s tem so opravljene tudi vse potrebne formalnosti in pridobljeno gradbeno dovoljenje, tako da bo delo na objektu hala B 1 potekalo lahko s polno paro. Da bi pri sami izvedbi objekta ne prišlo do prevelikih časovnih zamud, smo se odločili, da bo objekt montažen, z Gradisovimi elementi. Elementi so že pripravljani in čakajo na montažo, ki se predvideva v prvi polovici decembra.

Komisija za izbor izvajalcev je na osnovi gradbenih načrtov in projektantskih predračunov izvedla razpise za grad-

no planiranega zaključka gradbenih del koncem letošnjega leta se bo zavlekla na konec februarja 1979, jasno, v kolikor ne bo zima ekstremno huda in tako paralizirala celotno gradbeniško aktivnost.

Pri dosednji aktivnosti nas je poleg formalnih zadev pestilo predvsem pomanjkanje izvedbenih načrtov, saj statik še sedaj, ko to pišem, ni posredoval kompletnih načrtov. Velike težave je imelo tudi gradbeno podjetje z nabavo predpisane armature, katera se na jugoslovanskem tržišču le stežka dobi.

V kolikor vsled hujše zime ne bi prišlo do zamud pri gradbeni aktivnosti, bi se prvi od-

beno ter inštalacijska dela. Na osnovi prispelih ponudb so izbrani izvajalci, ki so dali najugodnejše ponudbe. Za gradbeno dela je to »Gorenjec« iz Radovljice, za inštalacijska dela pa IMP iz Ljubljane. S posameznimi TOZD IMP, ki bodo izvajali inštalacijska dela, so podpisane že pogodbe in dana naročila za nabavo kritične opreme, tako da pri inštalacijskih delih, ki se predvidevajo začetkom 1979. leta, ne bi prišlo do večjih zastojev.

Vsled dolgotrajnosti postopka za pridobitev finančnih sredstev se bo gradnja nekoliko zavlekla. Od prvotno okvir-

delki, to je prototipna delavnica in proizvodnja poliuretana smuči, lahko selili že aprila meseca v nove prostore. Vsekakor, ena najtežjih stvari pri tej rekonstrukciji in razširitvi bo selitev in aktiviranje novih kapacitet, ne da bi pri tem bila motena redna proizvodnja. Vsled tega nam mora biti jasno, da izredne naloge čakajo vse, ki bodo na projektu sodelovali, predvsem pa pomožni obrat, ki naj bi večino nalog za rekonstrukcijo smučarske proizvodnje in aktiviranje na novo pridobljenih strojev, oprvil.

Petriček Peter

Zdaj, na začetku četrtega desetletja medsebojnih ekonomskih odnosov, lahko potegnemo zaključek, da je polna liberalizacija ustvarjena le delno, kakor tudi, da so ekonomski odnosi in njihova razvitost delač za političnimi. Tak zaključek potrjuje tudi doseženi nivo skupne blagovne menjave. Stopnja rasti menjave, že več let predstavlja vsega 0,1–0,6 % skupne blagovne menjave Švedske s svetom. Smer rasti, ki je bila v preteklosti ustavljena, je bila znatno enotena z občutljivim padcem skupne blagovne menjave v 1975. in 1976. letu. (V letu 1975 velik padec jugoslovanskega izvoza, a v letu 1976 padec švedskega izvoza v Jugoslavijo.)

PREGLED IZVOZA, UVOZA SFRJ V KRALJEVINO ŠVEDSKO

V milijonih ameriških dolarjev

Leto	Izvoz	Uvoz	Skupna menjava	Saldo
1974	89,9	87,6	177,5	+ 2,3
1975	23,9	112,4	134,3	- 88,5
1976	31,8	98,1	129,9	- 68,3
1977	32,4	136,5	168,9	- 23,7
1978*	16,8	87,4	104,2	- 70,6

* Januar – julij (sedem mesecev)

V letu 1974 je bila menjava po vrednosti zbalansirana, a v naslednjih letih – vključno z julijem tega leta – je v stalnem upadanju. V rekordnem letu 1974 je naš izvoz znašal 89,9 milijona dolarjev.

Poleg izredno nizkega nivoja udeležbe naše menjave v skupni menjavi Švedske s svetom in njegove stalnosti je medsebojna menjava polna drugih, za jugoslovansko gospodarstvo zaskrbljujočih karakteristik.

KARAKTERISTIKA JUGOSLOVANSKEGA IZVOZA NA ŠVEDSKO

V preteklih, kakor tudi v prihodnih letih, ima jugoslovanski izvoz na Švedsko dve nespremenljivi karakteristiki:

- ozkost strukture izvoza in
- nedopustljivo visok deficit.

Izjema je obdobje, ko smo v izvozu imeli dobave ladij.

Danes, kakor tudi prejšnja leta, predstavlja samo sedem skupin proizvodov 3/4 skupnega izvoza v Švedsko. Osnovni proizvodi so: konfekcija (vključno dodelave) 37,5 %, aluminij in aluminijasti ter bakreni izdelki 9,6 %, pohištvo 9 %, transportna sredstva, kamp prikolice 6,8 %, obutev 5 %, stroji 4,5 %, tekstilne tkanine 4,5 %. Po letu 1974, vključno preteklih sedem mesecev tega leta, je udeležba našega izvoza v stalnem padanju: leta 1975 v višini 23,9; 1976 v višini 31,8 % in 1977 32,4 milijona dolarjev.

Na drugi strani sta prisotni dve nespremenljivi karakteristiki: stalno naraščajoč uvoz iz Švedske, spremljan istočasno z razširitvijo njegove strukture.

Taka gibanja in odnosi v našem izvozu in uvozu so rezultirala nedopustljivo visok deficit v popolnoma nebalansirani menjavi. V letu 1977 je bil uvoz iz Švedske pokrit z 29,3 %, da bi v preteklih sedmih mesecih tega leta bila pokritost le 19 %.

Obnavnavni podatki govore v korist trditvi, da se ne more pričakovati razširitve ekonomskih odnosov, če je med dvema prijateljskima partnerjema eden samo kupec, drugi pa samo prodajalec.

Nezbalansirana blagovna izmenjava in stalni deficit je povzročil visoko orientacijo našega gospodarstva na švedsko tehnologijo. (Nakup licenc, patentov »KNOW-HOW«, nakup tehnične dokumentacije in opreme.) Izmed 28 držav Evrope, je Jugoslavija kot uvoznica iz Švedske njen 14 partner, po izvozu na Švedsko v isti skupini pa šele na 22. mestu.

Soočeno s takimi gibanji v menjavi, je jugoslovansko gospodarstvo zadnja tri leta, v sodelovanju z vsemi drugimi organizacijami, angažiranimi pri ekonomskih odnosih s Švedsko poskušala, da z dodatnimi naporimi razširi ozko strukturo, poveča del udeležbe našega izvoza in zmanjša debalans. V tem času je kraljevino Švedsko obiskalo nekaj gospodarskih delegacij iz naše države. V sodelovanju z Ekspozitnim svetom in Združenjem uvoznikov – grosistov iz Švedske, sta bila organizirana v Stockholmu dva simpozija z nalogo, da seznanijo švedske partnerje z našimi možnostmi za izboljšanje ekonomskih odnosov. V letu 1976 je v organizaciji Gospodarske zbornice Jugoslavije obiskala našo državo gospodarska delegacija gospodarstvenikov Švedske. Posebno aktivnost v zadnjih treh letih so pokazale naše gospodarske organizacije za razširitev svoje trgovske mreže na Švedskem s finančno orientacijo na izvoz. Za razliko od prejšnjih let, se opaža ponudba izdelkov z jugoslovanske strani, ki prej niso bili na svetovnem tržišču. Istočasno je s povečano orientacijo naših

organizacij na švedsko tržišče omejeno neizpolnjevanje rokov na minimum. Zdaj naša industrija nudi švedskemu tržišču številne izdelke visokih kvalit, kot v našem izvozu v druge države visokih zahtevnosti, kakršno je tudi švedsko tržišče.

Zadnje čase se opaža iniciativa švedskih partnerjev, v glavnem uvoznikov in izvozno orientirane industrije, na iskanju novih izdelkov, ki bi se uvozili iz Jugoslavije. Poleg dodatnih naporov in okrepljenih interesov za povečanje našega izvoza na Švedsko, perspektive v tem in naslednjem letu niso optimistične zaradi notranjih gibanj in strukturnih sprememb, skozi katere gre švedsko gospodarstvo v preteklem in letošnjem letu.

Perspektive povečanja našega izvoza so otežkočene z devalvacijo švedske krone v preteklem letu.

Poleg izrazito ostrih pogojev testiranja ob uvozu številnih izdelkov, kakor tudi časovno omejenega uvoza posameznih izdelkov kmetijsko-prehrambenega sektorja, so otežkočeni tudi drugi faktorji subjektivnega in objektivnega karakterja.

Kadar gre za proizvodnjo odrejenih komponent za vgraditev v izdelke švedskih firm, so naša opažanja ta, da so v delu švedske industrije prisotna napačna mnenja o kvaliteti izdelkov jugoslovanske industrije, medtem ko so švedski izdelki naše industrije visokokvalitetni, ki lahko zadovoljijo zahtevam švedskega tržišča. Prav tako mislimo, da je napačno pojmovanje enega dela švedske industrije, da jugoslovansko tržišče obdeluje, preko lastnih centrov na Dunaju, čeprav je vsem dobro poznano naše stališče in insistiranje za direktne kontakte.

Posebno pozornost zaslužijo tudi neka merila, ki imajo po naši oceni protekionalni karakter in povzročajo neke motnje pri naporih za medsebojno povečanje blagovne menjave. Poleg vse večje orientacije švedske ekonomske politike na zmanjšanje uvoza, se za nekatere izdelke vpeljuje omejitve. Stališče švedske administracije, da osvojimo samoomejevanje izvoza izdelkov tekstilne industrije, je resno in za nas zaskrbljujoče, predvsem zato, ker se po večletnem

prepričevanju s švedske strani, da se ne bodo vpeljevale restrikcije glede na tekstil iz Jugoslavije, se je naša industrija s svojim proizvodnim programom orientirala na izvoz v Švedsko. Jugoslovansko gospodarstvo je imelo v preteklosti kot ima danes razumevanje za težave in krizo, v kateri je švedska industrija tekstila. Pri tem pa je nesporeljiva ocena švedske administracije, da z minimalnim odstotkom udeležbe v skupnem švedskem uvozu proizvodov tekstilne industrije naš izvoz lahko povzroča nepopravljivo škodo industriji švedskega tekstila in še to, da so izdelki naše industrije s cenami v skupni »cene-nega tekstila«.

Mi smo dolžni pri tem, da naš izvoz pripeljemo do večje zbalansiranosti. Z novim zakonom o deviznem poslovanju in kreditnih odnosih z inozemstvom, kakor z drugimi praktičnimi merami, je Jugoslavija definirala svojo ekonomsko politiko, katere osnova je trdnost, dolgoročna in enakopravnejša pri sodelovanju z vsemi partnerji.

Ohrabrujoče je dejstvo, da se na današnjem srečanju predstavnikov največjih kompanij Švedske, nosilcev njenega gospodarskega razvoja in predstavnikov našega gospodarstva, razpravlja o novih sodobnejših oblikah ekonomskega sodelovanja, katero naj doprinese razširitvi bilateralnih odnosov naših dveh držav in povečanju blagovne menjave.

Glasnik privredne komore
Jugoslavije št. 44

Najvišje vodstvo firme Pomagalski v Elanu

Pred obravnavo samoupravnih splošnih aktov

Zakon o združenem delu je pred nekaj manj kot dvema leti postavil pogoj, da vse delovne organizacije v roku 2 let od dneva uveljavitve zakona svojo notranjo organizacijo uskladijo z zahtevami, ki jih je zakon postavil. To pomeni, da se bliža potek dveletnega roka in da je pred nami obširna javna razprava o vseh potrebnih samoupravnih splošnih aktih, ki jih delavci sprejemajo bodisi neposredno z referendumom, bodisi jih

– Samoupravni sporazum o temeljih plana DO ELAN.

Navedeni osnutki predstavljajo obsežno delo, ki obravnava in ureja celotno notranjo samoupravno organiziranost delovne organizacije v kateri sestavi je 6 TOZD in 1 delovna skupnost. Vsem delavcem je znano, da so delavci v dosedanjem pomožnem obratu in drugih vzdrževalnih enotah in v transportu na referendumu dne 27. 10. 1978

vse člane družbenopolitičnih organizacij zlasti OO ZKS in sindikata, ki bodo stvarno razpravo lahko mnogo prispevali k temu, da bodo delavci lažje razumeli pomen posameznih aktov.

Naše prihodnje delo bo izgledalo približno takole:

1. Najprej bo potrebno v ožjih strokovnih krogih in v družbenopolitičnih organizacijah razčistiti, ali so predloženi akti primerni in izdelani do take meje, da so

4. S sprejemom navedenih samoupravnih splošnih aktov pod prejšnjo točko bo zaključeno konstituiranje TOZD v delovno organizacijo. Zato bo potrebno v drugem delu javne razprave razpravljati o Samoupravnem sporazumu o združitvi v delovno organizacijo ELAN, o Samoupravnem sporazumu o spremembah in dopolnitvah Samoupravnega sporazuma o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti, o Samoupravnem sporazumu o medsebojnih razmerjih med TOZD in delovno skupnostjo in o Statutu delovne organizacije. Vse že navedeno kar se tiče javne razprave seveda velja tudi za drugi del javne razprave, zato tega ne bom ponavljal. Vsi navedeni samoupravni splošni akti v tej točki bodo morala biti tudi dani v sprejem delavcem z referendumom. O teh aktih bo torej vsak delavec v drugi fazi sprejemanja potrebnih aktov lahko odločil z osebnim glasovanjem na referendumu.

Delo pri izvedbi celotnega postopka seveda ni enostavno. Že danes je jasno, da tega ne bomo dosegli do 11. decembra, ko poteče zakonski rok po Zakonu o združenem delu. Po mojem mnenju ni toliko pomembno, ali bomo držali rok ali ne, važno je, da ugotovimo, kateri so bili razlogi in vzroki, da nam tega ni uspelo storiti do zakonskega roka. Zavedati se moramo, da je preobrazba in notranja organiziranost vsake delovne organizacije odvisna od najrazličnejših faktorjev bolj pomembno je, da se zavedamo, da gre v združenem delu za stalni proces preobrazbe, pri razvoju proizvodnih procesov in širjenju tovarne se bomo s tem procesom ves čas soočali. Zato se zavedajmo, da sprejemanje teh samoupravnih splošnih aktov, ki so bili navedeni zgoraj, ni konec vsega, ampak predstavlja šele začetek. Pri tem je potrebno poudariti, da je vsaka reorganizacija smiselna, primerna in nujno potrebna, če jo narekujejo cilji čimboljše in čim uspešnejše gospodarjenja ter doseganja dohodka. Zato reorganizacije ne štejejo formalno, ampak jo poskušajmo v razpravi analizirati tudi v tem smislu. Le če bomo uspešno gospodarili, bomo s tem dokazali, da so bile ideje v zvezi z reorganizacijo delovne organizacije ELAN, pravilne.

Jakopič Blaž

Bliža se javna razprava o vseh samoupravnih splošnih aktih, ki jih je treba sprejeti glede na zahteve Zakona o združenem delu.

bodo sprejemali delavski sveti posameznih TOZD oz. Delovne skupnosti. O vseh samoupravnih splošnih aktih, v katerih delavci kasneje odločajo na neposreden način je potrebno preje opraviti javno razpravo in omogočiti vsakomur, da da svoje pripombe na osnutek teksta, da bi s tem resnično omogočili delavcem, da se odločajo z referendumom o zadevi, ki jo poznajo.

Vsi potrebni samoupravni splošni akti so v osnutkih v glavnem pripravljani. V času priprave je bilo potrebno marsikaj razčistiti in zaradi tega je prišlo do delne zamude pri izdelavi samoupravnih splošnih aktov. Pripravljani so osnutki naslednjih samoupravnih splošnih aktov:

– Samoupravni sporazum o združitvi dela delavcev v TOZD, Delovno skupnost

– Samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo

– Samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih med TOZD in Delovno skupnostjo

– Spremembe in dopolnitve Samoupravnega sporazuma o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti med TOZD v sestavi DO Elan

– Statuti TOZD oz. Delovne skupnosti

– Statut delovne organizacije

– Pravilniki o delovnih razmerjih

– Pravilniki o notranji organizaciji in seznamu del in nalog

– Pravilnik o izobraževanju in strokovnem izpolnjevanju v DO Elan

sklenili, da se iz tega dela delovne organizacije organizira nova TOZD. Tako smo spremenili koncept prejšnje organiziranosti, ko smo govorili o dveh delovnih skupnostih na ta način, da imamo odslej 6 TOZD in 1 delovno skupnost. Temu primerno je bilo seveda potrebno prirediti Samoupravni sporazum o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti.

Ožji krog strokovnih delavcev in družbenopolitične organizacije (sindikati in OZKS) so že prejeli v pisni obliki vse navedene osnutke samoupravnih splošnih aktov. Nedvomno bo najprej potrebno izvesti strokovno razpravo v ožjem krogu in dobiti stališča družbenopolitičnih organizacij o tem, kakšna je vsebina predloženih samoupravnih splošnih aktov, zlasti pa o tem, na kakšen način bo potrebno izpeljati med delavci javno razpravo da bo čimbolj učinkovita. V začetku meseca decembra se bodo na širšem sestanku sestali vsi navedeni, ki so prejeli osnutke samoupravnih splošnih aktov in bodo ožjem krogu razpravljali o nadaljnjih nalogah. Delo pri sestavi navedenih samoupravnih splošnih aktov je bilo brez dvoma obsežno, predstavlja pa le del tistega, kar je pred nami. Največji poudarek bi morali dati na strokovni in na javni razpravi o navedenih predloženih aktih, ZAVEDATI SE MORAMO, DA JE V TEH AKTIH DOLOČENO VSE, KAR BO VPLIVALO V BODOČE NA NAŠE NOTRANJE MEDSEBOJNE SAMOUPRAVNE ODNOSE. Pri tem bo potrebno pritegniti v pomoč

pripravljani za javno razpravo.

2. Potrebno se bo dogovoriti o načinu, oblikah in trajanju javne razprave.

3. Javno razpravo bo potrebno izvesti v 2 delih, saj bomo tudi odločali na 2 referendumih. V prvem delu javne razprave bodo delavci razpravljali o Samoupravnih sporazumih o združitvi dela delavcev v TOZD in o Statutih TOZD, o Pravilnikih o delovnih razmerjih in o Pravilnikih o notranji organizaciji in seznamu del in nalog v TOZD oz. delovni skupnosti. Ko bodo razprave o teh aktih zaključene in bo dokončni predlog podan, bodo delavci z referendumom odločili o statutu in o samoupravnem sporazumu, delavski svet TOZD oz. delovne skupnosti pa bo na svoji seji sprejel pravilnik o delovnih razmerjih in pravilnik o notranji organizaciji in seznamu del in nalog. Po sprejemu navedenih aktov oz. v približno istem času bo potrebno dopolniti s posebnimi volitvami delavske svete, ker je prišlo do organiziranja nove TOZD VZDRŽEVANJE, ki bo v celoti morala izvoliti svoj delavski svet, pri tem pa je prišlo tudi do spremembe v sestavi delavskega sveta delovne organizacije, pa tudi TOZD INŠTITUT mora izpolniti posebne pogoje, glede na to, da gre za znanstvenoraziskovalno dejavnost. Dopolnjenim volitvam delavskih svetov bo sledil razpis vseh delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v okviru delovne organizacije, to je vseh direktorjev TOZD in vseh drugih delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v TOZD.

Jubilanti za 10, 20 in 30 let

Pred praznikom Republike so se zbrali na kratko slovesnost naši jubilarji, ki imajo skupne, neprekinjene zaposlitve v Elanu 10, 20 in 30 let.

Slavlence so sprejeli poleg gl. direktorja tudi predstavniki sindikata, OO ZKS in direktorji TOZD.

V zbranih besedah jih je nagovoril tov. Dolfe Vojsk in med drugim omenil njihov delež pri izgradnji Elana, saj je teža dela v tem razvojnem obdobju, ležala prav na teh kadrih, predvsem tistih, ki praznujejo 30 in 20 letni jubilej, kakor tudi na tistih ki praznujejo 10. obletnico v Elanu. Spomnil se je tistih prvih let, ko smo v Elanu tovariško sodelovali in žrtvovali tudi mnogo prostega časa, da je Elan zrasel tak, kakršen je. Prav to danes med nami pogrešamo. Danes je druga mentaliteta pri velikem številu zaposlenih. Blizu 1000 nas je. Na naše delo je življenjsko vezano od 600-700 družin, kar ni malo.

Prav jubilarji imajo danes večje odgovornosti nasproti sodelavcem. krepijo ime firme in s tem skrbijo za našo boljšo prihodnost.

Zaželel jim je tudi naprej, da bi delali tako dobro in še boljše, da bi ostali še naprej zvesti Elanu in da bi utrjevali enotnost in tovariško sodelo-

vanje v dobrobit naše delovne skupnosti. Posebej se je dotaknil življenjskega dela edinega jubilarja, ki je letos dopolnil 30 let v Elanu, tov. Otona Mencingerja. Pravi, da je v Elanu že 31 let, ker mu je lansko leto manjkalo le 6 dni do jubileja. V letu 1947 je začel kot odličen orodjar, strokovnjak na področju obdelave kovin. Takrat se je v kovinski izdelovalni vedno veliko kvalitetnih izdelkov. Dolga leta je bil nato vodstveni delavec in je še zdaj vodja kovinske delavnice v TOZD Športni izdelki. V času 30-letne zaposlitve je doživel vse težave, ki so spremljale razvojno pot Elana in aktivno sodeloval pri njihovih premostitvah. Več kot pol svojega življenja je posvetil Elanu in je še vedno eden tistih delavcev, na katerih sloni teža dela, konkretno v kovinski delavnici. Za vse to mu iskrena zahvala!

Ob zaključku je tov. Vojsk izrekel zahvalo tudi vsem ostalim jubilarjem z željo, da bi se še srečali na naslednjih jubilejih, z edinim ciljem sodelovanja, razumevanja in seveda dobrega gospodarjenja v Elanu.

Jubilantom je spregovoril glavni direktor Dolfe Vojsk

JUBILANTI:

Za 10 let neprekinjene delovne dobe v Elanu:

1. Gračnar Peter,
2. Hrovat Alojz,
3. Kodras Anton,
4. Luznar Janez,
5. Maloverh Slavko,
6. Papler Pavla,
7. Potočnik Cvetan,
8. Prskalo Ivan,
9. Rakar Anton,
10. Resnik Metka,
11. Vavpotič Marija,
12. Vogelšek Andrej.

20 let:

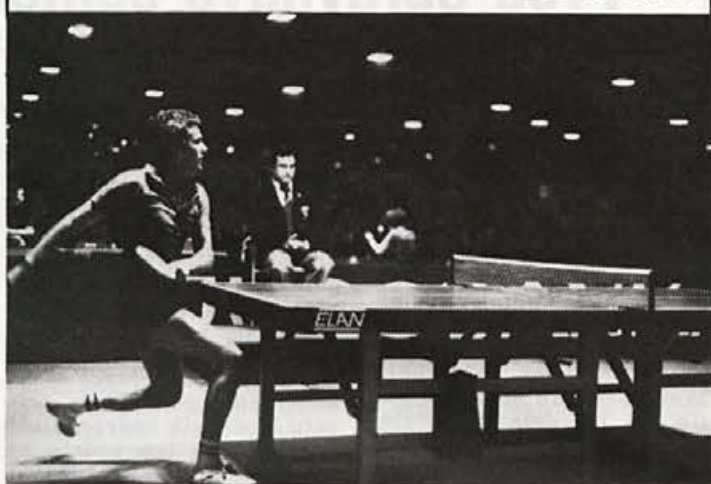
1. Bukovec Avgust,
2. Cvenkelj Franc,
3. Ferk Julijana,
4. Fir Vinko,
5. Gašperin Florijan,
6. Jagodic Frančiška,
7. Jerala Vinko,
8. Košir Janez,
9. Legat Franc,
10. Mencinger Jože,
11. Mravlje Janez,
12. Polončič Franc,
13. Peterman Franc,
14. Ribnikar Franc.

30 let:

1. Mencinger Oton.

Vsem iskreno čestitamo!

Namizni tenis

Damir Jurčič (zamenjal je Kaliniča) je prispeval odločilno zmago. Sicer je to bila njegova najboljša igra doslej.

Pomembna mednarodna zmaga Elana

V ponedeljek, 13. novembra, so za zaključek proslave 50-letnice organiziranega namiznega tenisa, Kranjčani pripravili dvoboj naših s Kitajci. Dvoboj je bil na sejmišču, saj v Kranju ni drugega primerne prostora. Po ogorčenem boju so zmagali Jugoslovani.

Zmage za naše so prispevali: Šurbek in Stipančič po dve, Jurčič pa eno proti letošnjemu prvaku Kitajske.

Iz posnetka je razvidno, da je levji delež zmage Elanov, (konstruktorja Mevlje), čigar mizo naši hvalijo, zamerila pa se je Kitajcem. JU

Slovenci in olimpiada 1984

V PONEDELJEK, 20. XI. 1978 JE ODPOTOVALA SLOVENSKA GOSPODARSKA DELEGACIJA V SARAJEVO, na razgovore z gospodarstveniki Bosne in Hercegovine. V tej delegaciji je bil tudi naš gl. direktor Dolfe Vojsk.

Poleg velikih projektov, so predvidena sodelovanja na različnih gospodarskih področjih pri gradnji industrije in izkoriščanju naravnih bogastev BIH.

Posebej je tekel pogovor o izvedbi zimskih olimpijskih iger v Sarajevu leta 1984. Ta

projekt je tako velika naloga, da jo bomo morali z vsemi silami reševati vsi v Jugoslaviji. Delež Slovenije pri tem ne bo majhen in to na gospodarskem, organizacijskem in tekmovalnem področju. Gre za to, o čemer so tekli tudi razgovori, kako bi slovensko gospodarstvo uspelo sodelovati in plasirati svoje proizvode, storitve in znanje za to priložnost.

To so bili prvi uradni razgovori v tej smeri.

Podrobnosti o zasnovah in izhodiščih za organizacijo olimpijskih iger bomo objavili naknadno.

Nabava lesa za leto 1979 ni vzpodbudna

Pretekli teden so bili na potovanju pri dobaviteljnih gl. direktor Dolfe Vojsk, dir. nabave Hribar Francka in referenti za nabavo lesa tov. Jože Rezar in tov. Tavčar Anton. Dogovorjali so se za nabavo količin za naslednje leto in cene. Stanje je nevzpodbudno! Cene lesa bodo zvišane za okrog 1/4 ob tem, da nam kombinati niso pripravljene garantirati celotnih zahtevanih količin. Vzrok za to je prihod mode jeseno-

vega pohištva in s tem velikega povpraševanja po jesenovem lesu.

Razen tega smo se lahko ponovno prepričali, da je Elan pri odvzemu lesa najbolj kritičen pri svojih zahtevah in kaže, da so naši proizvajalci prav tako razvajeni pri surovinah, kot na ostalih področjih – saj je še najboljše za nas komaj še dobro.

Ko bi le imeli takšen odnos tudi do lastnih izdelkov.

Nič nas ne sme presenetiti

OB DNEVU JLA

SODOBNA ARMADA JUGOSLOVANSKIH NARODOV

Jugoslovanska ljudska armada se je rodila v ognju narodnoosvobodilnega boja: zrasla je iz ljudstva, bila in ostala njegov nedeljiv del, se nenehno krepila, da bi bila vedno primerno oborožena in pripravljena braniti svobodo, neodvisnost in nemoten socialistični razvoj naše družbe. Danes lahko rečemo, da imamo močno, moderno oboroženo armado, ki je pripravljena braniti svobodo in se skupaj z drugimi strukturami SLO upreti vsakomur, ki bi skušal poseči po naših dosežkih.

Vzporedno s splošnim razvojem naše družbe se je posodabljala tudi JLA in z njo njena oborožitev. Po drugi svetovni vojni je armada imela v svojih vrstah osemsto tisoč ljudi, oboroženih z orožjem, ki so ga v glavnem zapolnili sovražniku. Tudi to je verjetno edinstven primer v zgodovini, da se je tako rekoč iz nič rodila tako močna armada, kot je naša.

Minilo je trinajdeset let mirnodobskega razvoja naše armade. Iz nekdanj številčne vojske, oborožene s trofejnim orožjem, je zrasla v manjšo, toda neprimerno močnejšo in sodobnejšo oboroženo armado. JLA spada danes prav gotovo med sodobno opremljene in izurjene oborožene sile. Od kod nam orožje? In kakšno imamo? In na koncu še vprašanje, kakšna je bila oborožitev pred 33 leti in kakšna je danes? To so vprašanja, na katere bom poskušal odgovoriti. Seveda samo z nekaj primeri, kajti vsega, kar smo imeli, predvsem pa kar imamo danes, ne moremo predstaviti.

Naši narodi so spričo mednarodnega položaja, v katerem se je znašla Jugoslavija, za svojo armado vedno odvajali toliko, kolikor je bilo potrebno. S tem denarjem pa smo gradili tudi lastne tovarne orožja, posodabljali oborožitev, življenjsko raven starešin, vojakov in drugih ljudi, zaposlenih v armadi. Danes skoraj osemdeset odstotkov vsega orožja proizvajamo sami: od lahkega ali najsodobnejšega pehotnega orožja do podmornice in reaktivnih letal. Gre za številne domače iznajdbe, kon-

strukcije, pa vse do domačega materiala. To pa pomeni izredno veliko: predvsem to, da v morebitni vojni ne bi bili odvisni od nikogar.

Sodobno pehotno orožje

Prva leta po vojni so enote JLA imele v rokah trofejno orožje različnih kalibrov, modelov in proizvajalcev, dobili smo že domačo hitrostrelna puško 7,9 mm imenovano M-48. To puško (danes jo imamo ponekod v teritorialnih enotah in enotah narodne zaščite) polnimo z okvirom, v katerem je pet nabojev, zato je v boju praktična hitrost streljanja 10 nabojev v minuti. Namerilna razdalja je 2000 metrov, skrajni domet 5000 metrov. Na puško lahko namestimo tromblon; v tem primeru je pripravljena za streljanje na tanke, bunkerje in podobno. V vrstah armade so imeli nekaj vrst avtomatov. Najprej trofejne nemške avtomate M-40 kalibra 9 mm, potem sovjetske M 41 PPS kalibra 7,62 mm, nato pa nekaj modelov domačih, in sicer M 49/57 in M-56 kalibra 7,62 mm. Danes imamo v vrstah pehotnih in drugih enot sodobno strelsko orožje domače izdelave iz tako-imenovane družine FAZ. Gre za polavtomatsko in avtomatsko puško ter puškomitraljez, vsi uporabljajo enake naboje kalibra 7,62 mm.

Artilerija je v povojnem času doživela ogromen napredek. Prvenec domače industrije bil gorski top z izrednimi lastnostmi imenovan B-1. Kasneje smo iz naših tovarn dobili prav tako dobre topove in havbice vse do več cevni raketometov, nadomesti kar 192 klasičnih topov.

Tankov pri nas ne izdelujemo. Ne zato ker nimamo primernih strokovnjakov ali tovarn ter materiala, pač pa zato, ker nam je v mednarodni delitvi dela ugodneje. To pa tudi ne pomeni, da v primeru vojne nevarnosti tudi iz naših tovarn ne bi prihrumeli tanki.

Inženirstvo je prehodilo veliko pot. Od enot, ki so bile po vojni oborožene s krampi, lopatami ali »tipalkami« za iskanje min, je inženirstvo preraslo v sodoben, čeprav ne tako številen rod kopenske vojske, po drugi strani pa prav tako hitro postavlja nasprotniku ovire. Danes je to popolnoma mehaniziran rod, v čigar

vrstah so dozerji z veliko močjo, ki zamenjujejo nekaj sto vojakov, ogromni amfibijski transporterji, ki prek vodnih površin prenašajo po nekaj desetih vojakov in podobno. V opremljenosti več mostov tipa »bailey« ali »parca« PDS, ki so že zdavnaj odstopili mesto boljšim in lažjim mostovom iz aluminija in podobno.

Majhne, vendar ubojne ladje

Tudi na gladini Jadranskega morja se je v preteklih letih marsikaj spremenilo. Vojna mornarica je danes močnejša kot kdaj poprej, v svojih vrstah pa ima najsodobnejše ladje. Res je, da so to po velikosti majhne ladje, vendar so izredno uporabne in imajo odlične lastnosti, prav take, ki ustrezajo naši koncepciji obrambe jadranskega področja. V vrstah vojne mornarice imamo najsodobnejše patrolne in raketne čolne, minopolgalce, torpedne čolne, podmornice, diverzantske enote, ki so dobro izurjene in pripravljene. Značilnost naših ladij je, da so za sovražnikova letala in ladje majhen cilj, po drugi strani pa so hitre, saj se znajo pojaviti nenadoma, močno udariti po sovražniku in po udaru spet hitro zapustiti bojišče. Prav tako taktiko pa nam omogočata naša obala in otočje, saj je slednje že samo po sebi pomembna ovira in vsak otok zase je »letalonosilka«, kot jih imenujejo domačini.

Le nekaj podatkov o naših ladjah: raketni čoln RC-305 na primer je oborožen z raketnimi projektili vrste ladja-ladja. Rakete se na končnem delu usmerjajo same (samousmerjanje). Plotun raket s čolna je kar 8-krat močnejši od artilerijskega plutona s klasičnega rušilca. Čoln je dolg 36 m, širok 7 m. Deplasma ima 7 ton. Ima tudi dvocevne avtomatske topove, ki izstrelijo 500 granat v minuti. Naj omenim, da večina ladij tudi podmornice, izdelujemo v naših ladjedelnih, kar je še ena velika prednost naše obrambe.

Od trofejnih letal tipa Jak do Orla

Vojno letalstvo in protizračna obramba je zvrst oboroženih sil oziroma JLA, ki ima v svojih vrstah najsodobnejše orožje za samostojno bojevanje ali pomoč kopenskim silam in vojni mornarici. V svojih vrstah ima VL in PZO razvito ofenzivno orožje. 70 odstotkov sredstev in potreb za naše voj-

no letalstvo izdelujemo sami. Začeli smo že med vojno — z letali, ki smo jih dobili od naših zaveznikov. Predvsem sta bili to letala tipa JAK in SPITFIRE, ob njih pa še nekaj zajetih transportnih letal.

V vrste eskadrilj in letalskih polkov smo pripeljali sodobnejša letala iz tujine. Počasi toda vztrajno pa se je tudi domača industrija lotevala izdelave tako zahtevnih aparatov, kot so letala. Med prvenci, izdelanimi doma, sta bili S-49 in 522. Kasneje se je pojavila ZOJA, majhno reaktivno letalo. Prišla sta Galeb in Jastreb in požela vrsto priznanj. Končno pa je leta 1975 poletel novi izdelek domačih tovarn in domače konstrukcije (v sodelovanju z Romunijo) — OREL. Seveda pa sodobna letala tudi uvažamo, tako, da gre naše vojno letalstvo v korak z dosežki svobodnih armad na tem področju. V sestavu letalstva imamo tudi helikopterske enote.

Zadnje čase smo izredno veliko dosegli v protizračni obrambi. Strokovnjaki pravijo, da imamo »pokrito« celotno naše nebo in ni letala, ki bi se pojavilo nad Jugoslavijo in ga ne bi dosegli ter mu prekržali računov. V protizračni obrambi imamo predvsem najsodobnejšo raketno oborožitev.

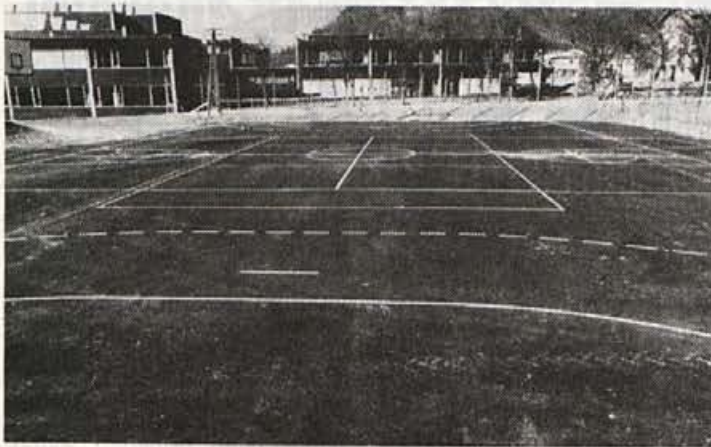
Položaj vojaka se je spremenil

Veliko je bilo napisanega o povojnem razvoju Jugoslovanske ljudske armade. Zato se bom obdržal le ob tistem, kar se nanaša na položaj človeka v armadi. Človek je bil in ostal v središču pozornosti vseh prizadevanj naše družbe in ravno tako tudi v armadi. Končno je človek tisti, ki bo uporabljal sodobno tehniko in druge pridobitve, tisti, ki bo

(Nadaljevanje na 8. strani)

Opremljamo na potresnem območju

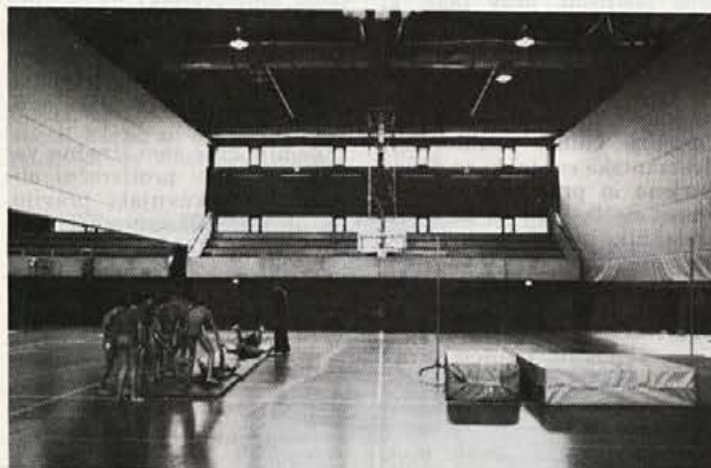
Zunanja igrišča pripadajo šolskemu centru, ki ima v sklopu tudi dijaški dom za 200 učencev

Po potresu na Tolminskem že dobro leto tamkajšnji šolo-obvezniki hodijo v nov šolski center, ki ga je iz republiške solidarnosti zgradila Srbija in se imenuje »Vojvodina«. Center obiskuje 1200 šolarjev (predšolska, osnovnošolska, srednješolska in poklicna) in s pridom koristijo veliko telovadnico, ki je ponos Tolmin-

cev. Oprema je naša, pregradni steni sta dolgi 39 m in jo delita v tri enake dele 15/26, ki so zasledene od jutra do večera.

Sicer je telovadnica izredno funkcionalna in je v Sloveniji najboljši primer, kako združiti šolske in lokalne interese v skupnem objektu.

Projektant je doc. Moškon Dušan. JU

Notranjost telovadnice je funkcionalno postavljena s pregradnima stenama

Tolminci so upravičeno lahko ponosni na šolski center. Na sliki: pogled na telovadnico.

Svetovna serija zelo uspešna za »naše«

Tekmovalci na ELANOVH smučeh dosegajo dobre uvrstitve:

1. Bojan Križaj je v letošnji prvi FIS tekmi v Val Senalesu (Italija) zasedel 1. mesto v veleslalomu in 13. mesto v slalomu. Boris Strel je bil v veleslalomu 10.,

Bohumir Zeman je zasedel 5. mesto v veleslalomu, medtem ko je bil

Ingemar Stenmark drugi v slalomu.

2. Prvi slalom svetovne serije na Stelviu je prinesel zmago slavje Ingemaru Stenmarku. Križaj pa je odstopil.

3. V FULMESU v AVSTRIJI so v veleslalomu za svetovno serijo tekmovalci z našimi smučmi dosegli vodilne rezultate.

I. TEK

– Stenmark	1.
– Zeman	4.
– Križaj	5.
– Strel	8.

II. TEK

– Stenmark	1.
– Zeman	14.
– Križaj	6.
– Strel	5.

Zaključen tečaj za voznike viličarjev

V času od 16. 10. do 2. 11. 1978 je bil v naši delovni organizaciji organiziran interni tečaj za voznike viličarjev. Na

razpis se je prijavilo 13 kandidatov, ki so morali v času tečaja opraviti pismeni del izpita in zaključni izpit iz praktične vožnje. Vsak tečajnik je prejel ustrezno strokovno literaturo.

Tečaj so vodili strokovnjaki naše delovne organizacije.

Rezultati izpitov so bili pozitivni, saj so vsi tečajniki opravili izpit za voznika viličarja s sledečim uspehom:

– 1 tečajnik z zadostnim uspehom

– 7 tečajnikov z dobrim uspehom

– 5 tečajnikov s prav dobrim uspehom

5 kandidatov je opravilo izpit za elektro in motorne viličarje

7 kandidatov je opravilo izpit za elektro viličarje

1 kandidat za motorni viličar.

Pridobljeno znanje, ki so si ga tečajniki pridobili na tečaju bo izpolnilo vrzel pri pomanjkanju strokovnega kadra na tem področju, in prispevalo k večji varnosti v notranjem transportu naše delovne organizacije.

Z. B.

Nič nas ne sme presenetiti

(Nadaljevanje s 7. strani)

tudi v morebitni vojni osnovni dejavnik. Prav zato pa je armada od prvega dne posvečala veliko pozornost življenjskemu standardu človeka v armadi in njegovemu položaju. Ta se je po povojnem obdobju toliko spremenil, da ga je danes res težko primerjati s takratnim.

Naštel bom le nekaj pridobitev. Hrana, tako imenovane vojaške tablice, so nekajkrat izboljševali. Nekoč so vojaki v vrstah čakali kosilo, ki je bilo kar se da skromno. O kakšnih jedilnicah ni bilo niti govora. Danes vojaki v samopostrežnih jedilnicah izbirajo med tremi ali celo več vrstami jedi. Vse do srede šestdesetih let so se vojaki stiskali v lesenih barakah, v posteljah na nadstropja z obveznimi »slamari-

cam», ki so stresale iz sebe neznošen prah... Danes vojaki spijo na žimnicah, postelje v nadstropje so odstopile mesto boljše. Vse več je vojašnic, kjer v sobah prenočuje pet do šest vojakov, največ deset, kjer so sodobne kopalnice, pralnice perila, topla in hladna voda, hodniki s posebnimi omaricami za opremo...

Zdavnaj so izginile »ravnjače in podravnjače« in tradicionalni vojaški leseni kovčki. Vse to je šlo v pozabo; vojak ima štiri kompletne obleke, pižame, srajce in kravate, nizke čevlje. Vsaj vsaka četa ima televizijski sprejemnik, večja enota gleda program celo v barvah, imajo gramofone, radijske in tranzistorne sprejemnike. Poleg tega pa so se nasploh popravile življenjske razmere vojakov, sodobnejše

so kuhinje, ambulante, izboljšana je zdravstvena pomoč, razgibano je kulturno in športno življenje. Armada vse to nenehno izboljšuje. To pa še zdaleč ne pomeni, da so vojaki zdaj »mehkejši« ali manj odporni. Kadar gredo na vaje, na številne poligone, življenje prilagode vojnim okoliščinam...

Kot sklep naj povem, da je naša armada danes nekaj povsem drugega, kot je bila včeraj, predvsem pa je mnogokrat močnejša in se uvršča med moderno oborožene armade v svetu. Naš cilj pa seveda ni, da bi se vključevali v tekmovanje v oborožitvi. Želimo le, da nam raste tako, da se bo uspešno bojevala, če bo to potrebno, vse do zmage kot sestavni del oboroženih sil socialistične Jugoslavije.

Milan Stare

Kdo so in kaj delajo konstruktorji

Odkar prebiram Smučino, ki je glasilo našega kolektiva, še nisem zasledil informacije o vprašanju iz naslova. Takšen odnos je morda krivičen ali pa premalo zanimiv za bralca. Toda kljub temu naj bralec pazljivo prebere ta sestavek, saj bo mogoče pri tem spoznal, zakaj pravzaprav rabimo konstruktorje.

Marsikdo od neposrednih proizvajalcev se vprašuje, kaj ti ljudje sploh delajo. Pri tem ga želim opomniti na zgodovinsko dejstvo, da so se proizvodna in proizvodna sredstva stalno razvijala in dosegla danes že izredno visok nivo v smislu tehnologije in tehnike. Vemo kako danes v svetu teče tehnološki razvoj hitro naprej in kako fantastične napredke kibernetike smo dosegli. Da se vse to lahko izdelava, je potrebno ogromno število tehnično izobraženega in sposobnega kadra. Del take strukture predstavlja tudi grupa konstruktorjev v našem Inštitutu. Kako visok nivo del lahko vršijo, je odprto vprašanje, prav tako tudi efekti njihovega dela. Vedno lahko trdimo, da so ali premajhni ali ustrezni. Enako lahko trdimo tudi za kvaliteto dela konstruktorja. Kako kvalitetno delo je opravil konstruktor, se izkaže šele potem, ko je orodje, naprava, pripomoček ali stroj že izdelan. Delavec, ki dela s tem sredstvom, občuti posledice nekvalitetnega dela. Sedaj pa namesto, da bi objektivno ocenili in kakor razumemo medsebojne odnose, postopal in povedal, kaj mu ne ustreza, se sproži plaz kritiziranja, ki poleg slabe volje ne prinese nobenega rezultata. Zakaj tako, ko nas vendar družba obvezuje sodelovati, konstruktivno se dogovarjati in negovati medsebojne odnose?

Zelo dobro poznamo program izdelkov, ki jih izdelujemo v naši tovarni in vemo kako zelo širok asortima imamo. In sedaj pričakujemo od konstruktorjev, da morajo v

celoti obvladati vsa področja. Če bi si ogledali tudi druge tovarne, ki so že moderno opremljene, bi opazili veliko stopnjo avtomatizacije. Pri nas pa je praktično nimamo. Ogromno ročnega dela povzroča hude fizične napore delavca na tem delovnem mestu, slabe delovne pogoje, majhno storilnost, odvisnost kakovosti od počutja delavca in problematično organizacijo dela.

Ali ne želimo uvesti moderne tehnologije, ali je ne moremo? To vprašanje si lahko postavimo in vsak zase si lahko poišče odgovor. Pri tem pa je potrebno vedeti tudi to, da je ta majhna grupa konstruktorjev vendarle sposobna narediti marsikaj. Po svojih močeh se poskušamo potruditi in izdelati dobro in kvalitetno konstrukcijo. Da pa bi bili pri tem delu še efikasnejši, resnično potrebujemo konstruktivno sodelovanje vseh, ki direktno ali posredno koristijo naše usluge.

V tem sestavku nimam namena prikazovati, kako zelo uspešno delamo, koliko več smo naredili in podobno. Želim vas samo spomniti, da obstajamo, da delamo, da smo mnogo različnih stvari naredili dobro, nekaj bolj slabo, par stvari pa ponesrečeno. Opravičevati se ali potencirati uspehe se mi zdi absurdno. Poskušamo slediti tehnološki razvoj v okvirih naših skupnih potreb. Koliko nam to uspeva, lahko sami presodite, vendar je pri tem zaželeno, da ste objektivni.

S tem bi zaključil in vse skupaj spomnil, da smo s sodelovanjem, konstruktivno kritiko, dogovarjanjem in ustreznimi samoupravnimi zgrajenimi medsebojnimi odnosi, lahko dosegamo velike in pomembne rezultate. Zatorej vas pozivam, zastavimo si cilj in ga skupno z vsemi silami uresničimo. Kakšen je cilj v glavnem vemo, torej nam preostane samo, da ga uresničujemo.

Vinko Faladore

Montaža smučarskih palic

Ocena letovanja

Ko smo po zaključenem letovanju pripravljali naše počitniške objekte na prezimovanje, smo morali žal vedno znova ugotavljati, da s hišicami za letovanje, prikolicami in stanovanji ne ravnamo tako, kot bi kot lastniki in dobri gospodarji morali.

Kot dobri gospodarji bi si morali želeli, da bi te enote, ki jih sedaj imamo, da v njih preživljamo svoj letni dopust, ohranili čim dlje in tako seveda tudi ravnati.

Ugotavljamo pa, da precej dopustnikov meni, da so te počitniške enote nekaj, kar jim mora biti na razpolago in to razumljivo kar najbolje pripravljene in urejene, saj za to tudi plačajo. Da bi pa to urejenost čuvali in zanjo kaj prispevali, pa že ni več tako samo po sebi umevno.

Tako smo počitniške hišice v Selcah našli celo nepometene, kaj šele da bi bila tla pomita. Pa je pribor za to v vsaki hišici. Odeje in blazine so bile po hišicah pomešane, tako da jih je bilo nekeje preveč, druge premalo.

Rjuhe, ki so bile na razpolago tistim, ki so potovali na dopust z avtobusom, so ostale umazane kar v hišicah, čeprav smo se dogovorili, da jih je treba pustiti na dogovorjenem mestu, kamor jih je perica hodila iskat.

V prikolicah v Vrsarju in tudi v Pakoštanah je bilo več manjših okvar npr. potrjana vodila za zaveso nad okni, preprepele in potrgane vrvice pri predšotorih, izrabljena tesnila pri pipah in pregorele žarnice, kar gotovo ni strokovno prezahtevno, da bi dopustniki te okvare ne mogli odpraviti. Pa je v večini primerov vse to ostalo nepopravljeno do konca sezone.

Navodila, ki jih dobijo vsi, ki gredo na letovanje, da bi znali ravnati v letoviških enotah, kot izgleda, preberejo le redki. V njih smo posebej opozarjali na zapiranje oken v prikolicah. Te je treba najprej do konca odpreti, šele potem se lahko zaprejo. Ker pa večina navodil ni prebrala, je bilo po knjigah precej pripomb na okna, ki da se ne dajo zapirati, nekatera pa so se z zapiranjem na silo tudi pokvarila.

Ravno tako smo v navodilih priporočali staršem, ki letujejo z manjšimi otroci, naj vzamejo s seboj nepremočljive podlage za postelje. S tem smo hoteli preprečiti na vzmetnicah madeže, ki jih ni mogoče odpraviti. To smo lahko videli v Selcah na starih vzmetnicah, sedaj pa smo našli madeže tudi že na novih vzmetnicah v Červarju.

Najbolj pa nas je presenetilo to, da smo z eno samo izjemo našli vse hladilnike po prikolicah in nekaj tudi v stanovanjih, neočiščene, s plesnivimi ostanki hrane in zmrzovalnike polne vode. Tak je bil tudi hladilnik, za katerega je bilo v knjigi napisano, da sploh ni delal.

Pri tem menimo, da je hladilnik le podoben hladilniku in da čiščenje in odtajanje hladilnikov v prikolicah ni bistveno drugačno od tistega doma. Le nekoliko več časa bi bilo treba temu nameniti.

Platnene garniture, ki jih imamo v predšotorih ali pred prikolicami, bi tudi potrebovale malo več nege. Skoraj vsi stoli imajo plesnive madeže, kar kaže, da dopustniki mokri sedajo nanje, potem pa stolov ne posušijo.

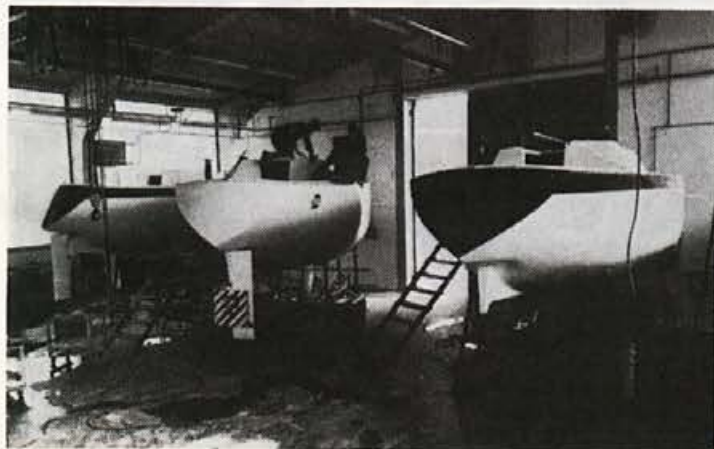
Treba je omeniti še razbite kozarce in skodelice ter polomljene kuhalnice in zajemalke, ki jih le redki zamenjajo z novimi, če se razbijejo ali polomijo. Večina to ugotovitev le vpiše v knjigo.

V eni takih knjig, ki so po vseh letoviških enotah, da dopustniki vanje vpisujejo svoje pripombe ob prevzemu in tudi svoje predloge in želje, je bila napisana pripomba, da so bila okna v stanovanju umazana. V dobrih dveh mesecih, kolikor je trajala sezona, so se res lahko umazala, vendar kot izgleda niso nikogar toliko motila, da bi jih tudi očistili.

Tudi trava in plevel ob prikolicah izven tistih dveh košenj, ki je mora opraviti uprava campinga, mirno raste in le redke je to motilo.

Glede na vse to in še kaj, kar nismo napisali, homo morali v bodoče z našimi letoviškimi enotami bolj gospodarno in odgovorno ravnati, če hočemo, da bodo zdržale vsaj predvideni čas in služile svojemu namenu.

Z. Polak in R. Šiško

Jadrnice S 707 v obdelavi

Praznovanje dneva JLA v občini

Priprave za čimbolj svečano počastitev rojstva naše armade v radovljiški občini so že v polnem teku. Praznovanje naj bi potekalo v znamenju velikih uspehov na področju množičnih akcij v izvajanju in utrjevanju priprav na splošni ljudski odpor, vse tesnejšem in učinkovitejšem povezovanju občanov s pripadniki oboroženih sil in nenazadnje tudi dosežkov organizacij in članstva ZRVS na področju strokovnega usposabljanja in številnih akcij, ki so jih sklenili letos z množičnimi orientacijsko taktičnimi pohodi in nalogami.

Praznovanje dneva JLA se je v občini že začelo v novembru in se bo nadaljevalo v decembru z vsakoletnimi sreča-

nji učencev osnovnih in srednjih šol z aktivnimi starešinami JLA, ki bodo seznanjali mlade z vojaškimi poklici in življenjem v JLA.

V nedeljo, 3. decembra so se v streljanju pomerili na strelišču pri Bohinjski Beli člani ekip ZRVS in JLA, od 11. decembra do praznika pa potekajo tekmovanja članov ZSMS, ZRVS in vojaških moštev v odbojki, nogometu, kegljanju, streljanju in šahu. V predprazničnih dnevih bo pod pokroviteljstvom skupščine občine Radovljica v prostorih osnovne šole A. T. Linhart v Radovljici III. šahovsko prvenstvo ljubljanske armadne oblasti.

Od 15. decembra naprej

bodo domala v vsaki KS v občini pripravili krajevne proslave posvečene prazniku JLA na katerih bodo razen rezervnih starešin sodelovale tudi druge DPO in občani. Povsod bodo sodelovale kulturne skupine, ponekod pa bodo najzaslužnejšim starešinam, občanom in mladini podelili priznanja KO ZRVS.

V sklopu teh praznovanj bo tudi velika spominska svečanost 16. decembra ob 12. uri na Pokljuki pod naslovom Zmaga mrtvega bataljona, ki bo posvečena spominu borcev 3. bataljona Prešernove brigade, ki so na Goreljku v boju z nadmočnim sovražnikom do zadnjega darovali svoja življenja.

Osredna proslava, ki jo organizira občinska konferenca ZRVS Radovljica pa bo predpraznični dan v četrtek, 21. decembra ob 18. uri v festivalni dvorani na Bledu. Na programu so razen slavnostnega govora in bogatega kulturnega sporeda tudi vsakoletne podelitve plaket in priznanj ter javna objava naredbe vrhovnega komandanta o napredovanju rezervnih starešin v višje vojaške čine.

Svečanosti bodo seveda tudi na sam praznik v vojašnicah na Bohinjski Beli in v Radovljici, ki se je bodo kot vsako leto udeležili tudi predstavniki skupščine, DPO, delovnih kolektivov, šol in KS radovljiške občine.

R J

V trgovini Elan je v zimskih mesecih velik obisk

Po neuradnih podatkih je bilo v naši trgovini v Begunjah prodanega v novembru za dvanajst in pol milijonov blaga. Tak promet blaga je v tej trgovini ustvarjen leta 1975 n.p.r. v šestih mesecih – od julija do decembra. Novembrska realizacija se je v treh letih povečala za tri in polkrat, v dveh letih – od leta 76 se je podvojila...

Ob tem je za letošnji november značilno pomanjkanje večine pomembnih artiklov, kar

je na lastni koži občutilo tudi precej kupcev – sodelavcev ob nakupu s popustom. Vajeni smo visokih števil, zlepa nas ne ganejo več. Le redko pomislimo, kaj vse je bilo treba narediti, koliko truda je bilo treba vložiti za tak rekord. Tudi v tem primeru ni časa za ljudi, ki so tak promet ustvarili, kajti čaka jih december. Vsa leta doslej pa je bila decembrska prodaja še večja kot novembrska.

Matjaž Gmajnar

Trgovina v Begunjah – preko milijarde v novembru

Stanje na montaži smučí v Elanovi trgovini je nevzdržno

Tako pa izgleda prodaja v naši trgovini v Elanu

Problematika Brodarske sekcije SŠD ELAN

Brodarska sekcija je za cel čas svojega obstoja spadala med eno od bolj delovnih sekcij v okvirju SSD ELAN. Zadnje dve leti lahko resno opozorimo na določeno krizo, ki je v sami sekciji. Dejstvo je, da se je peščica ljudi, ki je bila vsa leta pripravljena delati in je tudi delala, verjetno že v precejšnji meri naveličala, predvsem zaradi nezainteresiranosti večine članov na kakršnem koli konkretnem prispevku za izboljšanje stanja — pomoč pri pripravi čolnov, skrbi za čolne in skrbi za prostore in opremo. Dejstvo je, da je v lanskem letu bilo včlanjenih v sekcijo 115 pripadnikov delovne organizacije, v letošnjem letu se je to število nekoliko zmanjšalo. Kljub temu je še vedno zadosti veliko, vendar je odnos članstva do svojih dolžnosti skrajno zaskrbljujoč in neresen. Na sestankih, ki se organizirajo, se pojavlja komaj 5% članstva, pri pripravi posameznih akcij ravno tako ni večjega in boljšega sodelovanja. Dejstvo je, da se od tako številnega članstva ne more dobiti zadostno število ljudi, ki bi bili pripravljene čistiti in vzdrževati čolne, ki jih uporabljajo. Odnos je skrajno nemaren in se postavlja vprašanje opravičenosti do pravice za uporabo posameznih plovil. Interes za plovila, ki so vsidrana na Bledu, je dosti velik, predvsem je dosti članov, ki bi radi jadrali odnosno veslali, niso pa pripravljene skrbeti za čolne, niti za opremo, kot tudi ne za red v prostoru, katerega smo od Veslaškega kluba Bled dobili na razpolago. Ravno tako se določila, da se plovni objekti ne smejo dati v uporabo otrokom, velik del članstva ne drži, povsem razumljivo je, da so potem plovne enote, ki jih uporabljajo otroci, še v slabšem stanju. O tem, da bi se bilo treba vpisati v dnevnik in navesti pripombe, pa večini članov niti na misel ne pride.

Po zaključeni sezoni je zadeva zopet ista. Od tolikšnega

števila članstva, ki so tekom celega poletja uporabljali plovne objekte, se na koncu sezone ne dobi 5 ljudi, ki bi bili pripravljene urediti čolne in jih pripraviti za prezimovanje.

Glede Pasare, ki je bila v letošnjem poletju zasidrana v Červarju in na razpolago delavcem, ki so preživljali dopust v Červarju, pa ugotovljamo, da je vzdrževanost znatno slabša kot je bila prejšnja leta. Mogoče zato, ker je bila prejšnja leta zasidrana v Piranu, tako da Elanovci praktično niso bili navzoči.

Kako naprej v novi sezoni?

Nekaj je objektivnih težav, povezanih s problematiko svetovnega prvenstva na Blejskem jezeru, tako da naše društvo izgubi hangar in sidrišče. Vendar se ob takem neresnem odnosu do opreme postavlja sploh vprašanje, ali smo zaslužili zaupanje, ki nam ga izkazuje TOZD Plastika, ko daje večje število plovni objektov na razpolago brodarski sekciji Sidnikalnega športnega društva v uporabo. Na sestanku, na katerem bi naj bil podan obračun za preteklo sezono in pripravljen načrt za delo v naslednjem letu, se bo treba vsekakor detajlno pogovoriti o nalogah in dolžnostih članov Brodarske sekcije ter o tem, da se tisti, ki niso pripravljene prevzemati obveze, prikrajšajo tudi za vse pravice uporabe plovni objektov. Poiskati bo treba tudi primerno vodstvo, saj ne more delo cele sekcije sloneti na plečih dveh, treh delavoljnih članov. Torej, v kolikor se bomo želeli še naslednje leto ukvarjati z vodnimi športi, bo treba veliko več prizadevnosti tudi v pripravljalnih akcijah na kopnem, saj je to predpogoj, da se lahko čolni privedejo v optimalno plovno stanje. Usoda Brodarske sekcije je v rokah samih članov in v njihovi želji, odnosno potrebi po tem, ali sekcijo ohranijo ali ne.

Peter Petriček

23. NOVEMBER DAN REPUBLIKE
23. NOVEMBER DAN REPUBLIKE

K PRAZNIKU VAM ČESTITAMO!
PIONIRJI IN PIONIRKE OŠ. A.T.L.
RADOVLJICA

Čestitke učencev osnovne šole Radovljica

OBISKALI SO NAS

Člani delovne skupnosti Republiške konference SZDL na obisku, pod vodstvom tov. Bena Zupančiča

Profesionalni švicarski tekmovalac Mattle v službi našega novega trgovskega predstavnika

NOVICE

»DELO« — 6. 11. 1978

V Športhotelu na Pokljuki so se letos odločili, da bodo pripravljali »nič koliko« tekaških prog s teptalcem.

— V ZDA je evropsko blago tudi do 40% dražje, kar sta povzročila uvoz in razvrednotenje dolarja;

— konec septembra 1978 je firma GARCIA najavila stečaj;

DRVNA INDUSTRIJA — 10/78

Sejmi 1979:

20.—27.	4. Zagreb	Mednarodni sejem lesne industrije
23.—29.	5. Hannover	Mednarodna izložba strojev za lesno industrijo
11.—19.	8. Celovec	Lesni sejem
14.—23.	9. Zagreb	Jesenski zagrebški velesejem
10.—17.	10. Düsseldorf	Mednarodni sejem umetnih materialov in kavčuka
15.—20.	10. Zagreb	Mednarodna izložba sredstev za obdelavo podatkov

Bodoče poslovanje INDOK službe

V zvezi z delom INDOK službe naj bi se v bodoče v ELANU ravnali po naslednjih pravilih:

1. Rok izposoje knjig in drugih publikacij je 14 dni, razen v primeru, če se kakršnokoli pisani vir rabi tekoče ali daljše od roka izposoje.

2. Revije, ki jih prejemajo posamezni uporabniki, morajo krožiti hitreje. Če koga zanima kakšen članek, potem ga lahko po potrebi fotokopira in da revijo naprej v kroženje.

3. INDOK bo kvalitetno in količinsko opravljal delo v redu, če mu bo za kakršnokoli delovno nalogo sporočen rok (do kdaj se rabi določena informacija) in jasne zahteve (osnovni podatki o zahtevani publikaciji kot so: avtor, leto izdaje, jezik, vrsta gradiva, naslov dela in podobno).

4. Prijavitelj – izumitelj patentov, modelov in vzorcev (Elanovih) mora priskrbeti tekst prijave in slike ali načrte izuma ali modela. Stare Anton

Naša kurirka Minka in teleprinterica Tanja

Krvodajalska akcija uspela

Tudi letos se je prijavilo za odvzem krvi v dneh od 21. – 24. XI. 1978 veliko število krvodajalcev iz:

Priprava lesa	13
Tel. orodja lesna	12
Tel. orodja kovinska	12
Tel. orodja sedlarska	3
Plastika	25
Skupne službe	26
Inštitut	11
Smučarija hala A	28
Smučarija hala B dop. izmena	35
Smučarija hala B pop. izmena	39
Remont, skladišče in drugi	43

S k u p a j 247 zaposlenih

Če računamo 10% osipa, je še vedno veliko število zaposlenih žrtvovalo svojo kri v humane namene. Vsem krvodajalcem v imenu tistih ki ste jim rešili življenja – iskrena hvala!

KNAUS ALOJZ

Mladina za Dan mrtvih

Ob dnevu mrtvih 1. novembra, si je mladina Elana zadala nalogo, da okraši dve spominski obeležji.

Prvo je bilo nad dolino Drage, ki so ga postavili borci Koroškega odreda. Na tem mestu je bila partizanska bolnica v letih 1944 – 1945 imenovana baza 777.

Drugi spomenik pa je bil v Završnici nad Žirovnico. Ta spomenik je namenjen Dragoljubu Milanoviču prvemu sekretarju CK SKOJ, ki je izgubil

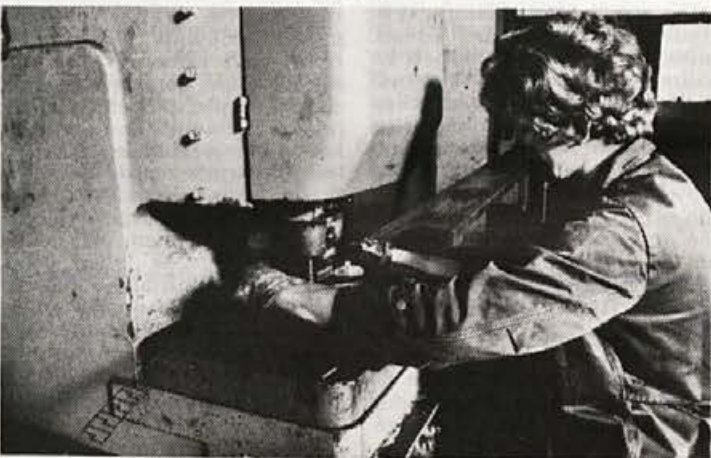
življenje star komaj 20 let. (1902 – 1922) Obenem je to tudi pomnik konferenci komunistov jeseniškega okrožja katera je bila pomladi leta 1937.

Ob obeh obeležjih smo položili cvetje ter prižgali sveče. Tako smo izpolnili del naše dolžnosti, ki nam jo narekuje naša zavest do ljudi, kateri so izgubili življenje za našo samoupravno socialistično ureditev.

Marko Urh

Delo na rezkalnem stroju

Sekanje (štancanje) ploščic

Delo na tekočem traku smuči

Delo na stružnici

V mesecih september, oktober in november smo sprejeli v delovno razmerje za določeno in nedoločeno dobo naslednje delavce:

1. Kelih Jože, lesni tehnik, za dela in naloge delovodja II v obratu smuči, vrnitev iz JLA
2. Jauh Darko, KV ključavničar, za dela in naloge ključavničar v kovinskem oddelku
3. Horvatinovič Silvana, ekonomski tehnik, kot pripravnik za dela in naloge v obratu smuči
4. Rehberger Albin, KV avtoelektrikar, za dela in naloge električar II v pomožnem obratu
5. Langus Milan, KV mizar za dela in naloge pri proizvodnji jadralskih letal na Fortuni
6. Skrobo Senada, NK delavka, za dela priučeni ročni delavec III, za določeno dobo v obratu smuči
7. Telalovič Nasiha, NK delavka, za dela priučeni ročni delavec III, za določeno dobo v obratu smuči
8. Čehajič Nusreta, NK delavka, za dela priučeni ročni delavec III, za določeno dobo v obratu smuči
9. Kovačič Ivica, KV ključavničar, za dela in naloge ključavničar II v pomožnem obratu
10. Cumbo Gospova, NK delavka, za dela priučeni ročni delavec III, za določeno dobo v obratu smuči
11. Skenderevič Arifa, NK delavka, za dela in naloge čistilke v obratu smuči za določeno dobo
12. Gmajnar Matjaž, dipl. oec., za dela in naloge direktorja TOZD Trgovina
13. Goričnik Metka, NK delavka, za dela priučeni ročni delavec III za določeno dobo v obrat smuči
14. Gomboc Tone, NK delavka, za dela izdelovalec smučarskih palic v kovinskem oddelku za določeno dobo
15. Žvab Vincenc, VK ključavničar, za dela in naloge ključavničar v kovinskem oddelku
16. Petrič Franka, NK delavka, za dela priučeni ročni delavec III za določeno dobo v obrat smuči
17. Smajič Senija, NK delavka, za dela priučeni ročni delavec III za določeno dobo v obrat smuči
18. Eržen Stanislav, KV sobopleskar, za dela in naloge pri proizvodnji jadralskih letal na Fortuni
19. Vidovič Mladen, NK delavec, za dela izdelovalec smučarskih palic v kovinskem oddelku za določeno dobo
20. Petrovič Stoja, NK delavka, za dela in naloge lepilec II v obratu smuči
21. Pergar Srečko, NK delavec, za dela pomožni mizar v

lesnem oddelku za določeno dobo

22. Matarugič Mira, NK delavka, za dela in naloge čistilke v lesnem oddelku
23. Justin Marta, NK delavka, za dela in naloge lepilec II v obratu smuči
24. Kejžar Anton, KV avtomehanic, za dela sestavljalac čolnov v obratu plastike, vrnitev iz JLA
25. Kunšič Stanislav, NK delavec, za dela in naloge strojni delavec I v obratu smuči
26. Dimitrijevič Anton, KV ključavničar, za dela ključavničar II v pomožnem obratu
27. Aljančič Uroš, dipl. oec., pripravnik v marketingu, vrnitev iz JLA
28. Lajović Cvetka, KV frizerka, za dela in naloge priučeni ročni delavec III v obratu smuči
29. Žvan Jure, NK delavec, za dela pomožni skladiščnik smuči v skladišču gotovih izdelkov
30. Kolman Marija, NS delavka, za dela administrator v maloprodaji Elan za določeno dobo
31. Resman Jože, NK delavec, za dela servisni delavec v maloprodaji Elan za določeno dobo
32. Šimon Marjana, NK delavka, za dela priučeni ročni delavec III za določeno dobo v obratu smuči
33. Novak Suzana, NK delavka, za dela priučeni ročni delavec III za določeno dobo v obratu smuči
34. Adžič Milivojka, NK delavka, za dela priučeni ročni delavec III za določeno dobo v obratu smuči
35. Krmelj Zdenka, NK delavka, za dela priučeni ročni delavec III za določeno dobo v obratu smuči
36. Mulej Marjeta, KV šivilja, za dela sedlar II v sedlarskem oddelku
37. Kokalj Silvo, KV fotograf, za dela servisni delavec v maloprodaji Elan za določeno dobo
38. Urh Malči, KV natakarica, za dela prodajalec v maloprodaji Elan za določeno dobo
39. Rogina Vladimir, NK delavec za dela priučeni ročni delavec I v obratu smuči
40. Debeljak Majda, NK delavka, za dela lepilec II v obratu smuči
41. Golmajer Franc, NK delavec, za dela izdelovalec smučarskih palic v kovinskem oddelku
42. Harbaš Tidža, NK delavka, za dela izdelovalec laminata v obratu plastike
43. Terek Valerija, NK delavka, za dela lepilec II v obratu smuči za določeno dobo
44. Ereiz Kata, NK delavka, za dela skladiščni delavec

II v pripravi lesa za določeno dobo

45. Golc Cveto, KV ključavničar, za dela ključavničar II v pomožnem obratu, vrnitev iz JLA
46. Močnik Janez, NK delavec, za dela pomožni skladiščnik smuči v skladišču gotovih izdelkov za določeno dobo
47. Mohorč Janez, KV kuhar, za dela priučeni ročni delavec I v obratu smuči
48. Ravnik Franc, NK delavec, za dela klepar II v pomožnem obratu za določeno dobo
49. Radovič Goran, NK delavec, za dela pregledovalec polizdelkov in izdelkov v službi kakovosti, za določeno dobo

Za polovični delovni čas sta bila v delovno razmerje sprejeta.

1. Vodnjov Blaž, upokojenec, za dela in naloge vratarja na Fortuni
2. Dežman Stane, upokojenec, za dela in naloge vratarja na Fortuni

V istih mesecih je delovno razmerje prenehalo naslednjim delavcem:

1. Kaurin Stefan, KV krojač, ki je opravljal dela skladiščnik smuči, zaradi smrti
2. Robič Martina, PK delavka, ki je opravljala dela strojni delavec II v obratu smuči, sporazumno
3. Postrak Marjan, NK delavec, ki je opravljal dela po-

možni razrezovalec lesa, izključitev

4. Anderle Leopold, PK delavec, ki je opravljal dela lepilec I v obratu smuči, sporazumno
5. Platiše Franciška, KV frizerka, ki je opravljala dela in naloge priučeni ročni delavec II, sporazumno
6. Zupan Anton, NK delavec, ki je opravljal dela pomožni mizar v lesnem oddelku, samovoljna v poskusni dobi
7. Mlakar Franciška, PK skladiščnik, ki je opravljala dela skladiščnika polizdelkov in rezervnih delov, upokojitev
8. Ravnik Franc, NK delavec, ki je opravljal dela brusilec II v pomožnem obratu, bil sprejet samo za določeno dobo
9. Nerat Jožica, prof. germanistike, prenehalo delovno razmerje, ker je bila sprejeta samo za določeno dobo
10. Terlikar Slavko, NK delavec, ki je opravljal dela in naloge skladiščnega delavca I v pripravi lesa, odhod v JLA
11. Novak Suzana, NK delavka, ki je opravljala dela priučeni ročni delavec III v obratu smuči, samovoljna zapustitev dela
12. Iskra Julijana, ekon. tehnik, ki je opravljala dela računovodja, sporazumno
13. Hlavaty Marija, dipl. ing., ki je opravljala dela vodja INDOK v TOZD Inštitut, sporazumno

M. Z.

ŠKODA, DA JE 29. NOVEMBER LE ENKRAT NA LETO!

Šport

Odbojka na pohodu

TOZD VZDRŽEVANJE PRVAK V ODBOJKI ZA LETO 1978

V četrtek, 12. 10. 1978, se je v telovadnici OŠ Begunje pričelo sindikalno Elanovo prvenstvo v odbojki. Tekmovanja se je udeležilo 7 ekip iz vseh TOZD in skupnih služb. Tekmovalo se je po pravih odbojarske zveze Slovenije vsak z vsakim na dva dobljena seta.

Samo tekmovalje je bilo dokaj kvalitetno za Elanove okvire in pa seveda zelo množično, saj lahko trdimo, da se je tekmovalj udeleževalo najmanj 50 igralcev, to pa je precej za tak šport kot je odbojka. Med tekmovaljem in po tekmovalju je bilo izrečenih mnogo pohvalnih besed na samo organizacijo in tudi vodenje lige in le malo kritik. Morda bi bilo umestno pripomniti, da je bil kriterij sojenja preblag, saj je zaradi tega prišlo do raznih dilem glede pravilnosti igranja posameznikov.

Tekmovalje pa je bilo zanimivo tudi zaradi številnih presečenj in prebratov na tekmah in zato tudi na lestvici. Po pričakovanjih se je bil boj za prvo mesto med ekipami TOZD Vzdrževanje, TOZD Smučič in TOZD Inštitut. Z nekaj sreče in s približno izenačeno kvaliteto igre v vseh srečanjih, so bili na koncu najuspešnejši »Remontarji«. Drugo mesto Smučarije je dokaj dober rezultat, če poudarimo, da so le s težavo v tako množičnem kolektivu nabrali šest ljudi za ekipo, v kateri sta za naše razmere nadpovprečna samo dva člana. Razočaranje je tretje mesto Inštituta, katerega kvaliteta je zelo nihala in zato tudi skrbela za različna presenečenja med tekmovaljem.

TABELA

1. TOZD Vzdrževanje	6	5	1	10: 3	10
2. TOZD Smučič	6	5	1	11: 4	10
3. TOZD Inštitut	5	3	2	8: 4	6
4. TOZD Trgovina	6	3	3	6: 8	6
5. TOZD Telovadno orodje	6	2	4	6: 9	4
6. TOZD Plastika	5	2	3	5: 6	4
7. Skupnos skupnih služb	6	0	6	0:12	0

Ker sta si Vzdrževanje in Smučarija enaka po točkah in imata enako set razliko, je odločalo o prvaku medsebojno srečanje, v katerem so bili boljši Vzdrževalci. Filip Praprotnik

Odbojka v ligi

ELANOVI ODBOJKAŠI V MEDOBCINSKI LIGI

28. 10. 1978 se je pričel jesenski del medobčinske lige v odbojki v kateri nastopa tudi Elanova ekipa. Do sedaj so bila odigrana štiri kola in Elanu še ni uspelo zmagati. Od vsega skupaj smo zmagali le en set. To pa zaradi tega, ker v ligi nastopajo kvalitetnejše ekipe kot pa je naša. Naša udeležba v ligi sloni na načelu »Važno je sodelovati ne zma-

gati« in iz tekmovalja pridobiti določene izkušnje in se ob tem tudi kaj novega naučiti. Vse to pa nam bo koristilo na sindikalnih tekmah in pa seveda na lesariadah.

REZULTATI

- I. kolo: Triglav II. – ELAN (3:1)
 II. KOLO: Elan prost
 III. KOLO: Elan – Lubnik (0:3)
 IV. KOLO: Radovljica – Elan (3:0) Praprotnik Filip

Elan občinski prvak v vseh športih

Neuradni vrstni red SŠI 1978 po končanem tekmovalju

1. ELAN 1527 točk
 2. VERIGA 1508 točk
 Vse čestitke Elanovim športnikom, posebno pa športnicam, ki so največ pripomogle,

da smo v občinskem merilu dosegli prvo mesto!

Na SŠI je sodelovalo 215 Elanovih športnikov, od tega 47 športnic.

Šah

ŠAH za praznik Republike

26. 11. 1978 je bil tradicionalni šahovski turnir, katerega je organizirala Iskra – Elektromehanika v Kranju. Na njem je nastopilo 71 ekip.

Ekipa Elana I. je osvojila v V. skupini 3. mesto.

Vrstni red:

1. mesto Elkom Maribor 29 točk
 2. mesto Virtus Kamnik 22 1/2 točke
 3. mesto Elan I. Begunje 22 točk

Za Elanovo ekipo so dosegli točke po deskah v 9 kolih:

1. deska Maks Vrečko 6 točk
 2. deska Vinko Jerala 5 1/2 točke
 3. deska Zvone Potočnik 5 1/2 točke
 4. deska Franc Resman 5 točk

Elan II. je igral v VII. skupini.

Druga ekipa Elana je osvojila 4. mesto. Zanj so osvojili točke:

- Andrej Resman 1/2 točke
 – Tone Benedičič 2 točki
 – Franc Blažič 2 točki
 – Jože Bilič 1 točko
 – Omeje Vinko 1 točko

Vrstni red:

1. mesto TOZD ERO 11 točk
 4. mesto Elan II. 6 1/2 točke

Tone Benedičič

KEGLANJE

Becova, Kolman in telovadno orodje Elanovi sindikalni prvaki v kegljanju 1978

V okviru občinskega sindikalnega prvenstva je bilo organizirano tudi Elanovo posamezno in ekipno prvenstvo v kegljanju. Ta kombinacija je bila izvedena zaradi čim številnejše udeležbe Elanovcev na občinskem prvenstvu, ki je odločilno za končno razvrstitev v SŠI za leto 1978. Tako je bilo to prvenstvo najštevilnejše po udeležbi od vseh dosedanjih. Prijavilo se je 167 tekmovalcev in tekmovalk iz vseh TOZD in skupnosti služb. Na žalost pa je bil tudi tokrat skoraj 30% osip, kar ni razveseljivo, saj je morala kegljaška sekcija za vsakega plačati 15 dinarjev prijavnine, kar znese skupaj približno 1000 dinarjev samo za tiste, ki so se prijaviли pa niso prišli. To je zares neresno s strani nas delavcev, saj so ta sredstva rezultat našega dela in bi lahko zaradi tega pametneje ravnali z njimi. Poleg tega pa je to velik izdatek za prazen nič kegljaške sekcije, ki mora ob nizki dotaciji večino svojega denarja uporabiti

za najem kegljišč, kar pa za dočča za par mesecev treninga.

Tudi sami rezultati prvenstva niso preveč razveseljivi, če izvzamemo odlični uspeh Becove (227 podrtih kegljev). Presenečenje pa je tudi ekipno prvo mesto Telovadnega orodja, ki je tako dokazal, da se tudi njegovi delavci ukvarjajo (dokaj uspešno) s športom. Upajmo, da jim bo to vspodbuda za nadaljnje udejstvovanje.

Najboljše uspehe pri naših so dosegli:

- kegljev
 1. Kolman Janez 205
 2. Debeljak Milan 204
 3. Peinkihar Matevž 204
 4. Toman Slavko 203
 5. Toman Anton 196
 itd.

Pri ženskah pa:

- kegljev
 1. Bec Marija 227
 2. Košir Majda 201
 3. Gosak Darinka 167
 4. Bulovec Tinca 172
 5. Papler Pavla 172
 itd. P. F.

REDNA LETNA ZBIRKA PREŠERNOVE DRUŽBE 1978

Člani-naročniki bodo letos prejeli naslednji knjižni dar:

PREŠERNOV KOLEDAR 1979, bo kot osrednja knjiga zbirke letos še posebno zanimiv. V njem bodo poleg proze in poezije sodobnih slovenskih avtorjev tudi razprave o dogajanjih po I. svetovni vojni, pa prispevek o novem mednarodnem ekonomskem sistemu, o pojavu evrokomunizma, zapis o starih slovenskih mestih, informativno bogati zapis pred olimpiado leta 1980 v Moskvi, pa še vrsta drobnih zanimivosti in informacij. Knjigo velikega formata bodo krasile barvne reprodukcije slik znamenitega impresionista Matije Jame, obsegala pa bo ogrog 200 strani.

Boris Režek: **CESTA NA MEJO**, roman — Sočno in živo napisana pripoved o koroških gruntarjih, njihovih hlapcih, deklah in dninarjih, ki oblikujejo in maličijo ljudi, tragična podoba razmer v predvojnem času, v kateri pa ob koncu le zaslutimo obljubo človeško boljših dni.

Miško Kranjec: **ČARNI NASMEH**, dve povesti — Ob 70-letnici našega velikega pisatelja smo v zbirko uvrstili dvoje nje-

govih pripovednih biresov: »Čarni nasmeh« in »Pot med blaženec«. Obe lirsko otožni povesti bosta nedvomno ganili srce vsakega od bralcev.

Miran Ogrin: **VZHODNI VETER**, potopis — Naš znani potopnik je ponaslovil svojo pripoved: od Urala do Kitajske in do arabskih pustinj, v njegovih zapisih pa zaživi pred nami tisti svet, ki je od nekdanj buril domišljijo Evropejcev in ki nas še danes privlači s svojo tako drugačno, bogato raznolikostjo, skrivnostmi, posebnostmi in lepota.

Draga Černelč, s sodelavci: **ALERGIJA**, zdravstveni priručnik — O alergiji, njenih vzrokih, posledicah in še zlasti o načinih zdravljenja, vemo vse premalo, zato bo knjiga gotovo dobrodošla marsikomu in ne samo bolnikom.

Člani, ki so poravnali naročnino do 30. junija letos, bodo prejeli še naslednjo knjigo:

Alan White: **PODNEBJE UPORA**, roman — Delo obravnava značilen primer nastanka in delovanja velemestne gverile na vročih tleh Ria de Janeira. Prodorno in pisateljsko slikovito opisuje razmere v senci kapitalistične strahovlade, kakršna je značilna za mnoge dežele Južne Amerike in vzroke, ki privedejo osrednje junake zgodbe do oboroženega upora z njegovimi tragičnimi posledicami.

Omenjeno knjigo lahko prejmejo tudi tisti naročniki, ki so se naročili na zbirko po 30. juniju, le da bodo morali ti doplačati zanjo 50.— dinarjev (broširana) oziroma 65.— dinarjev (vezana).

Božo Kos
TOZD, OZD, POZD...

«Kako ste rekli? GROZD? Zanimivo, za to kratico še nisem slišal.»

BREZ KOMENTARJA

Na vprašanje novinarjev, koliko OZD resnično lahko razpolaga s svojim dohodkom, je Dušan Bogdanov, predsednik komisije za izvajanje zakona o združenem delu Skupščine SFRJ, dejal: »Če izvzamemo 10 federacijskih dajatev, 10 do 12 republiških oziroma pokrajinskih in 21 dajatev na osebni dohodek zaposlenih, ostane vse drugo OZD...«

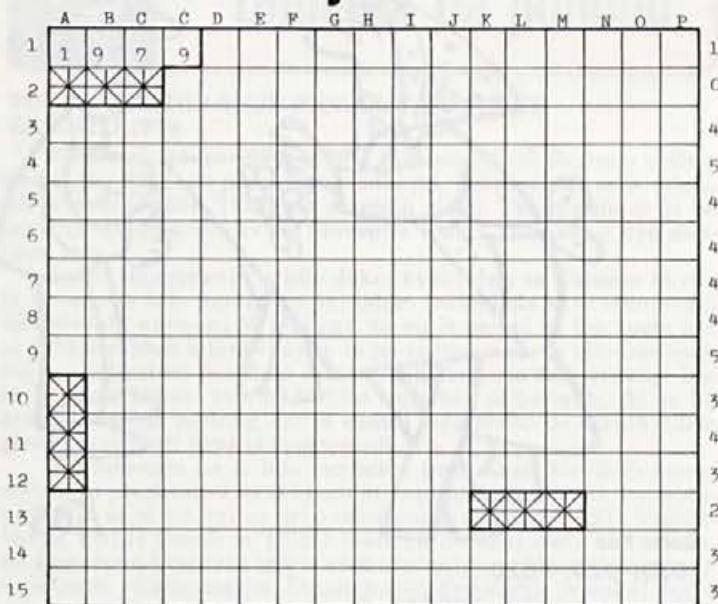

— Klara, ne bo me ne na kosilo ne na večerjo! Tovariš Štef povzema, kar je povedal tovariš Marko, potem pa bo tovariš Luka povzel, kar zdaj pripoveduje tovariš Štef!

O. REISINGER, Vjesnik

Št.	IMENSKO IN IME	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Benedičič Tona	1/2	0	1	0	0	1	0	1					5 1/2	V.	44
2	Lepina Milan	1/2	1/2	1	0	1/2	1	1	1					5 1/2	TV.	50
3	Orban Milan	1	1/2	1	1	1	1	1	1					7 1/2	T.	54
4	Blaž Jofa	0	0	0	0	0	1	1	1					4	VI-VII	48
5	Vredko Jaka	1	1	0	1	1	1	1	1					6	III.	75
6	Reven Vrono	1	1/2	0	1	1	1	1	1					5 1/2	II.	41
7	Osejč Vinko	0	0	0	0	0	0	0	0	1				1	VIII.	15
8	Blaž Franc	1	0	0	0	0	0	1	1					3	VI-VII	46
9	Hegedič Ido	0	0	0	0	0	0	0	0					0	IV.	0
10																

Nagradna novoletna italijanska križanka

V križanki je 49 praznih polj, ki so neenako razdeljena. Koliko jih je v vrsti, pove številka ob desnem robu. (Sestavil: Urh-Pavlin)

VODORAVNO:

1. sesedek – puč (1)
2. voščilo uredništva (1)
3. naš proizvod – oris – zemlja obdana z morjem (4)
4. angleško gospod – ime za 13. dan v rim. koledarju – Aktinij – ptičje blato (5)
5. senčnica – neznan leteči predmet – slap Savinje – začetnici slov. skladatelja (1679–1742) (4)
6. šumnik – žgana pijača – Onassis – m. ime (4)
7. ž. ime – trava – kip – utežna mera (4)
8. spremljevalec erosa – obrat v livarni (4)
9. os. zaimek – kilovolt – setev – nasprotno od imaš (5)
10. zelo strupen alkaloid – kor. m. ime – polmer (3)
11. mati Zeusa – cent – vrv – kazalni zaimek (4)
12. am. uprava za vesolje – trska – jezero v SZ (3)
13. umetnostni slog od 12.–15. stol. – domača žival – reka na Peloponezu (2)
14. žuželka – oseba iz biblije – domačija – rimska 100 (3)
15. meden – predlog – glasbeno znamenje – domača trdilnica (3)

NAVPIČNO:

- A naš proizvod – kisik kem. – domača pernat žival
 B Buchwald – premožnost
 C vokal – avtomobil. oznaka Avstrije – ploskovna mera – gledališče
 Č smuči – predlog – obeski za jelko – avt. oznaka Nemčije
 D ureja Našo smučino – mozolji
 E povratni zaimek – ime it. pevke Martinelli – post scriptum – prebivalec Aonije
 F Edo Čap – poklicna kmetijska šola – hoditi – oznaka Španije
 G spodnji del posode – samoglasnik – tvar – soglasnik
 H reket – poželenje (množ.) – vrsta hruške
 I spodbuda – Romulov brat
 J del obraza – značaj – oznaka Norveške – sanje
 K vzklik bolečine – splet las – Založba Obzorja – kaz. zaimek
 L samoglasnik – gospa, kratica – hitreži – Ivan Tavčar
 M lovski plen – m. ime – natrij
 N tuje ž. ime – samoglasnik – Ivan Mažuranič – ime igralko Farrow
 O Enozložnica brez naglase – am. predsednik – kem. znak za jod
 P športnik z žogo – ž. ime

ZAHVALA

Ob težki izgubi drage mame

ANGELE ŠEGULA

se zahvaljujem za izrečena sožalja, posebno pa še sodelavcem Lakirnice za finančno pomoč, namesto venca na grob

Žalujoča hči Majda Kralj z družino

ZAHVALA

Ob nenadni smrti dragega očeta Borštinar Ferdinanda se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Tovarišu Sitarju posebna zahvala za poslovilne besede ter upravi za podarjeni venec.

Vsem še enkrat hvala!

Ferdinand, Jakob, Alojzija z družinami

ZAHVALA

Ob prerani smrti dragega brata

ZUPANC FRANCA

se najlepše zahvaljujem za sožalje, posebno pa še sodelavcem priprave lesa za denar, namesto venca na grob.

Žalujoča sestra
Dežman Milka

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega očeta

STEVIČ BUDIMIRA

se vsem zahvaljujem za sožalje, posebno pa še sodelavcem kantarije za denarno pomoč, namesto venca na grob.

Žalujoča hči
STEVIČ MILENA

ZAHVALA

Ob težki izgubi drage mame

ELIZABETE PONGRAC

se lepo zahvaljujem za izrečeno sožalje, prav posebno pa še sodelavcem polizdelka II. izmene, za denarno pomoč namesto venca na grob.

Žalujoči sin
FRANJO PONGRAC

UREDNIŠKI ODBOR: ing. Zajc Bojan, Janša Stanislav, Bulovec Franc, Kolman Franc, Knafelj Slavko, Brajnik Vane — ODGOVORNI UREDNIK: Knafelj Slavko — Izhaja mesečno — Za člane kolektiva brezplačno — Tiska Gorenjski tisk, Kranj

IN MEMORIAM

Dragi Ferdo

Težko nam je, ko nas zapuščáš. Ob tem slovesu se te spominjamo kot dolgoletnega Elanova, kot dobrega delavca in mojstra v telovadnem orodju. Ti si bil eden prvih pionirjev in graditeljev Elana od leta 1947, ki je na osnovi teh izkušenj in temeljev ki si jih vlagal ti in tvoja generacija, zrastel do današnjih razsežnosti.

Bil si žilav, vztrajen in vesten izpolnjevalec nalog, ki v tistem času graditve Elana niso bile lahke. Takrat si še v dežju in snegu prihajal peš in s kolesom iz Leš v Begunje na delo v Elan. Vedno si bil zadovoljen in vesel ter pripravljen vskočiti in pomagati tam, kjer je bilo najbolj potrebno. Bil si človek in delavec, tovariš in prijatelj na katerega se je bilo lahko zanesti, da bo svoje naloge opravil brezkompromisno do kraja ter kvalitetno.

Zato so te tvoji sodelavci leta 1962, ko si odšel v zasluženi pokoj, spremili zadnji dan dela z vsemi častmi iz podjetja. Vsako leto ob srečanju z upokojenci si se odzval, da smo se med seboj pogovorili, da smo prpregledali Elanove dosežke in ponosni smo bili s tabo vred, da smo prav mi prvi začeli z velikim delom, ki se danes v Elanu gigant-sko nadaljuje.

Dragi Ferdo, odhajaš od nas, nič več nas ne boš obiskoval, nič več nam ne boš z nasveti pomagal. Pogrešali te bomo. Takega človeka, sodelavca, prijatelja ni moč pozabiti. Imamo občutek, kot da s teboj vred odhaja del Elana, s katerim si bil tako trdno povezan.

Dragi Ferdo, naj ti bo miren počitek pod Dobrčo. Spominjali se te bomo vedno.

Svojcem pa iskreno sožalje.

SODELAVCI
FERDU
BOŠTNARJU